

EUAA/MB/2024/070

**Rozhodnutí správní rady č. 161
ze dne 13. března 2024,**

kterým se stanoví společná metodika pro mechanismus monitorování operativního a technického uplatňování společného evropského azylového systému

SPRÁVNÍ RADA,

S OHLEDEM na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu¹ (dále jen „nařízení o agentuře EUAA“), a zejména na čl. 14 odst. 2 a čl. 41 odst. 1 písm. x) uvedeného nařízení,

VZHLEDEM K TĚMTO DŮVODŮM:

- 1) Podle čl. 14 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA by agentura v úzké spolupráci s Komisí měla zřídit monitorovací mechanismus pro účely monitorování operativního a technického uplatňování společného evropského azylového systému („SEAS“) s cílem předcházet případným nedostatkům v azylových a přijímacích systémech členských států nebo tyto nedostatky odhalovat a posuzovat schopnost a připravenost daných systémů řešit situace spojené s nepřiměřeným tlakem za účelem zvýšení jejich efektivity.
- 2) Podle čl. 14 odst. 2 nařízení o agentuře EUAA by správní rada měla na návrh výkonného ředitele a po konzultaci s Komisí zavést společnou metodiku pro monitorovací mechanismus. Společná metodika by měla obsahovat objektivní kritéria, podle nichž se má monitorování provádět, popis metod, procesů a nástrojů pro monitorovací mechanismus, jako jsou praktická opatření pro návštěvy na místě včetně návštěv ohlášených s krátkým časovým předstihem, a pravidla a zásady pro zřizování odborných týmů.
- 3) V souladu s čl. 14 odst. 2 nařízení o agentuře EUAA byla Komise konzultována ohledně zavedení monitorovacího mechanismu prostřednictvím dvoustranných výměn a písemně.
- 4) Dne 22. února 2023 byla zřízena Poradní skupina pro monitorování. Tato skupina byla složena ze zástupců členských států, Komise a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) jakožto pozorovatele a byla koordinována agenturou EUAA. Jejím cílem bylo poskytnout technické odborné znalosti při vypracovávání společné metodiky, a to prostřednictvím rozsáhlých diskusí o požadovaných výstupech na sedmi zasedáních a v rámci písemných výměn, které se uskutečnily od dubna 2023 do února 2024.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010 (Úř. věst. L 468, 30.12.2021, s. 1).

- 5) Dne 29. února 2024 se konalo zasedání správní rady na téma monitorování, během něhož [bylo dosaženo dohody o navrhované metodice monitorování].
- 6) Podle čl. 41 odst. 1 písm. x) nařízení o agentuře EUAA by správní rada měla přijmout rozhodnutí, kterým se stanoví společná metodika pro monitorovací mechanismus,

ROZHODLA TAKTO:

Článek 1
Metodika monitorování

Přijímá se společná metodika pro mechanismus monitorování operativního a technického uplatňování SEAS, která je uvedena v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2
Monitorovací síť

V souladu s ustanoveními kapitoly 13 přílohy tohoto rozhodnutí agentura zřídí monitorovací síť, která nahradí Poradní skupinu pro monitorování zřízenou dne 22. února 2023.

Článek 3
Transparentnost

Toto rozhodnutí se zveřejní na internetových stránkách agentury.

Článek 4
Vstup v platnost a přezkum

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí. Bude přezkoumáváno s cílem zohlednit příslušné legislativní změny a zkušenosti získané v pilotní fázi.

Ve Vallettě

Za správní radu

Podpis

Evelina Gudzinskaitė
předsedkyně správní rady

Příloha: Společná metodika pro mechanismus monitorování operativního a technického uplatňování SEAS

Příloha

Společná metodika pro mechanismus monitorování operativního a technického uplatňování SEAS

Obsah

Obsah.....	4
Zkratková slova a zkratky	6
Definice.....	7
1 Úvod	9
1.1 Základní informace	9
1.2 Účel a oblast působnosti monitorovacího mechanismu	9
2 Hlavní zásady.....	12
3 Proces monitorování	14
3.1 Druhy monitorování.....	14
3.2 Fáze monitorování	14
3.3 Zúčastněné strany, úlohy a povinnosti	17
4 Objektivní kritéria.....	19
4.1 Obecná objektivní kritéria	19
4.2 Objektivní kritéria specifická pro jednotlivé oblasti	21
5 Rámec pro shromažďování a analýzu informací.....	24
5.1 Klíčové prvky shromažďování a analýzy informací.....	24
5.2 Zdroje informací pro účely monitorování.....	25
6 Nástroje pro účely monitorovacího mechanismu	29
6.1 Dotazník pro členské státy.....	29
6.2 Analýza vzorku případů	30
6.3 Nástroje pro návštěvu na místě.....	34
7 Formulace zjištění a doporučení.....	37
7.1 Zpráva o monitorování	37
7.2 Zjištění.....	38
7.3 Doporučení.....	39
7.4 Zásady týkající se zpřístupnění zprávy o monitorování	40
8 Procesní aspekty monitorování	41
8.1 Pravidla a zásady pro zřizování odborných týmů.....	41

8.1.1	Složení odborných týmů	41
8.1.2	Struktura a velikost odborných týmů	42
8.1.3	Zřízení odborného týmu.....	44
8.1.4	Sestavení seznamu odborníků pro účely monitorování	45
8.1.5	Obecná kritéria pro nominování odborníků z členských států na seznam odborníků pro účely monitorování.....	45
8.1.6	Školení a výběr a jmenování do odborných týmů	46
8.1.7	Provádění.....	47
8.2	Praktické zajištění návštěvy na místě	47
8.2.1	Obecná pravidla pro organizaci návštěv na místě	47
9	Zvláštní rámec pro pohotovostní plánování.....	50
10	Zvláštní rámec pro monitorování <i>ad hoc</i>	53
11	Program monitorování: struktura a kritéria pro zařazení do skupin	56
11.1	Monitorování jednotlivých zemí: zařazení členských států do skupin	57
11.2	Tematické monitorování: roční program tematického monitorování	57
11.3	Monitorování <i>ad hoc</i>	58
12	Ochrana osobních údajů v rámci monitorovacího mechanismu	59
13	Úloha monitorovací sítě.....	60
14	Přezkum metodiky monitorování.....	61

Zkratková slova a zkratky

APD znění)	(přepřacované znění)	směrnice o azylovém řízení (přepřacované znění) – směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepřacované znění)
členské státy		členské státy Evropské unie
EU		Evropská unie
EUAA		Agentura Evropské unie pro otázky azylu
Komise		Evropská komise
MAG		Poradní skupina pro monitorování
metodika		společná metodika pro mechanismus monitorování
MoNet		monitorovací síť
národní koordinátor nařízení Dublin III		národní koordinátor monitorování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepřacované znění)
nařízení o agentuře EUAA		nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010
OOS		organizace občanské společnosti
RCD znění)	(přepřacované znění)	směrnice o podmínkách přijímání (přepřacované znění) – směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepřacované znění)
SEAS		společný evropský azylový systém
UNHCR		Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

Definice

Pro účely metodiky monitorování se rozumí:

Metodikou monitorování „společná metodika mechanismu monitorování, která obsahuje objektivní kritéria, podle nichž se monitorování provádí, popis metod, procesů a nástrojů pro monitorovací mechanismus, jako jsou praktická opatření pro návštěvy na místě včetně návštěv ohlášených s krátkým časovým předstihem, a pravidla a zásady pro zřizování odborných týmů“ (čl. 14 odst. 2 nařízení o agentuře EUAA).

Monitorováním monitorování, které je prováděno v rámci monitorovacího mechanismu a zahrnuje buď „operativní a technické uplatňování všech aspektů SEAS v určitém členském státě [monitorování jednotlivých zemí], nebo tematické či specifické aspekty SEAS, pokud jde o všechny členské státy [tematické monitorování], nebo které je prováděno z podnětu agentury EUAA nebo na žádost Komise, pokud existují vážné obavy ohledně fungování azylového nebo přijímacího systému členského státu [monitorování *ad hoc*]“ (čl. 15 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA).

Monitorováním jednotlivých zemí monitorování, které zahrnuje „operativní a technické uplatňování všech aspektů SEAS“ v určitém členském státě (čl. 15 odst. 1 písm. a) nařízení o agentuře EUAA).

Monitorováním *ad hoc* monitorování, které se provádí, „pokud analýza informací o situaci v oblasti azylu uvedená v článku 5 nařízení o agentuře EUAA vzbuzuje vážné obavy ohledně fungování azylového nebo přijímacího systému členského státu“ a které zahájí agentura z vlastního podnětu po konzultaci s Komisí nebo na žádost Komise (čl. 15 odst. 2 nařízení o agentuře EUAA).

Tematickým monitorováním monitorování zaměřené na „tematické nebo specifické aspekty SEAS, pokud jde o všechny členské státy“ (čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení o agentuře EUAA).

Koordinátorem agentury EUAA pro monitorování zaměstnanec agentury EUAA, který působí jako koordinátor monitorování jednotlivých zemí nebo tematického monitorování.

Národním koordinátorem monitorování hlavní zástupce členského státu a jeho náhradník, kteří koordinují monitorování a jsou hlavními kontaktními osobami pro monitorovací síť.

Programem monitorování program, který stanoví, „ve kterých členských státech“ mají být v daném roce monitorovány azylové a přijímací systémy. Program monitorování zajistí, že každý členský stát je monitorován alespoň jednou za pět let (čl. 15 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA). Program monitorování zahrnuje jak monitorování jednotlivých zemí, tak tematické monitorování.

Cyklem monitorování pětileté období, během něhož se monitorování jednotlivých zemí provede ve všech členských státech alespoň jednou (čl. 15 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA).

Odborným týmem tým zřízený pro účely monitorování výkonným ředitelem a „sestavující z odborníků z vlastních zaměstnanců agentury, Komise a v případě potřeby i z členských států a UNHCR, jakožto pozorovatelů“ (čl. 47 odst. 5 písm. p) nařízení o agentuře EUAA).

Návštěvou na místě návštěva členského státu, jenž je předmětem monitorování, provedená odbornými týmy za účelem monitorování (čl. 14 odst. 5).

Návštěvou ohlášenou s krátkým časovým předstihem návštěva na místě provedená za účelem monitorování *ad hoc* v souladu s čl. 15 odst. 2 nařízení o agentuře EUAA. „V případě návštěvy ohlášené s krátkým časovým předstihem ji výkonný ředitel dotčenému členskému státu oznámí 72 hodin předem“ (čl. 14 odst. 7 nařízení o agentuře EUAA).

Seznamem odborníků pro účely monitorování seznam odborníků z členských států sestavený a spravovaný agenturou EUAA pro účely monitorovacího mechanismu.

1 Úvod

1.1 Základní informace

[Nařízení o agentuře EUAA](#)² (články 14 a 15) stanoví zřízení monitorovacího mechanismu. V této souvislosti správní rada agentury EUAA na návrh výkonného ředitele a po konzultaci s Komisí zavede společnou metodiku pro monitorovací mechanismus.

Za tímto účelem agentura EUAA v listopadu 2022 zahájila vypracování monitorovacího mechanismu v rámci svého programu přechodu. S cílem posílit spolupráci při vypracování této metodiky byla v březnu 2023 zřízena Poradní skupina pro monitorování, která byla konzultována ohledně technických aspektů monitorovacího mechanismu. Poradní skupina pro monitorování složená ze zástupců členských států, Evropské komise (Komise) a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) jakožto pozorovatele poskytla zpětnou vazbu k návrhům požadovaných výstupů, a to jak písemně, tak v rámci zasedání pořádaných od dubna 2023 do února 2024.

Metodika stanoví objektivní kritéria pro provádění monitorování, popisuje metody, procesy a nástroje pro monitorovací mechanismus, poskytuje rámec pro shromažďování a analýzu informací pro účely monitorování a zabývá se procesními aspekty, jako jsou otázky týkající se návštěv na místě a zřizování odborných týmů, přičemž také stanoví pravidla a zásady pro jejich působení.

1.2 Účel a oblast působnosti monitorovacího mechanismu

V souladu s článkem 78 SFEU Unie vyvíjí společnou politiku týkající se azylu, doplňkové ochrany a dočasné ochrany s cílem poskytnout každému státnímu příslušníkovi třetí země, který potřebuje mezinárodní ochranu, přiměřený status a zajistit dodržování zásady nenavrácení. Tato politika musí být v souladu s Ženevskou úmluvou o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, Protokolem týkajícím se právního postavení uprchlíků ze dne 31. ledna 1967 a ostatními příslušnými smlouvami. Cílem společného evropského azylového systému (SEAS) je vytvořit společný prostor ochrany a solidarity v rámci EU, a to zavedením spravedlivých a účinných azylových a přijímacích řízení založených na vysokých standardech ochrany, prevencí nebo omezením druhotných pohybů v rámci Unie a zvyšováním vzájemné důvěry mezi členskými státy.

Agentura EUAA „monitoruje operativní a technické uplatňování SEAS s cílem pomoci členským státům zvýšit účinnost jejich azylových a přijímacích systémů“ (čl. 2 odst. 1 písm. q) nařízení o agentuře EUAA).

Nařízení o agentuře EUAA (čl. 14 odst. 1 a 2) pověřuje agenturu, aby zřídila:

monitorovací mechanismus pro účely monitorování operativního a technického uplatňování SEAS [dále jen „monitorování“] s cílem předcházet případným nedostatkům v azylových a přijímacích systémech členských států nebo tyto nedostatky odhalovat

² [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2021/2303](#) ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010.

a posuzovat schopnost a připravenost daných systémů řídit situace spojené s nepřiměřeným tlakem za účelem zvýšení jejich efektivity.

Monitorovací mechanismus zahrnuje zejména:

system pro určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, který je stanoven nařízením (EU) č. 604/2013, řízení o mezinárodní ochraně, uplatňování kritérií pro posuzování potřeby ochrany a druh poskytované ochrany, včetně dodržování základních práv, opatření na ochranu dítěte a specifických potřeb osob ve zranitelném postavení,

dostupnost a kapacitu pracovníků v oblasti překladu a tlumočení a také jejich kapacitu efektivně zpracovávat a řídit azylové případy, včetně zpracování odvolání, aniž by byla dotčena nezávislost soudnictví, a při plném respektování organizace soudnictví každého členského státu,

podmínky, kapacitu, infrastrukturu a vybavení pro přijímání a v nejvyšší možné míře finanční zdroje pro přijímání.

Je třeba uvést, že provedení ustanovení týkajících se SEAS do vnitrostátních právních předpisů nespadá do oblasti působnosti monitorovacího mechanismu agentury EUAA. Za zajištění toho, aby byly příslušné právní předpisy provedeny ve stanovených lhůtách, zodpovídá výhradně Evropská komise.

Objektivní kritéria

Monitorování se provádí na základě objektivních kritérií, která jsou strukturována v souladu s různými ustanoveními týkajícími se SEAS a jsou doplněna souborem kritérií týkajících se pohotovostních plánů a připravenosti. Objektivní kritéria jsou popsána v [kapitole 4 Objektivní kritéria](#) této metodiky.

Zeměpisná působnost

Nařízení o agentuře EUAA je závazné pro všechny členské státy EU³ s výjimkou Dánska. V souladu s 63. bodem odůvodnění se Dánsko neúčastní přijímání nařízení o agentuře EUAA a toto nařízení pro něj není použitelné.

Spolupráce s přidruženými zeměmi, konkrétně s Islandem, Lichtenštejnskem, Norskem a Švýcarskem, je vymezena v ujednáních uzavřených s Uníí v souladu s 65. bodem odůvodnění a článkem 34 nařízení o agentuře EUAA. Součástí těchto ujednání jsou ustanovení týkající se účasti na iniciativách agentury, finančních příspěvků, účasti na zasedáních správní rady a zaměstnanců.

³ Členské státy EU jsou Belgie, Bulharsko, Česko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko (na základě doložky o účasti), Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko.

Vstup v platnost

V souladu s článkem 73 nařízení o agentuře EUAA se ustanovení nařízení, která se týkají monitorovacího mechanismu, stávají použitelnými ode dne 31. prosince 2023 a činnosti navazující na monitorování budou zpočátku omezeny na sdílení zjištění s dotčeným členským státem, aby se k nim mohl vyjádřit.

U kroků druhé fáze monitorování – včetně vypracování a předložení doporučení k přijetí správní radou, předání doporučení Evropskému parlamentu a informování Evropské komise o provádění doporučení a případné další eskalace v případě nesplnění doporučení – podléhá jejich vstup do platnosti nahrazení nařízení (EU) č. 604/2013 (nařízení Dublin III). Evropská komise ve sdělení určeném agentuře EUAA objasnila, že toto nahrazení je třeba chápat jako datum vstupu nařízení, kterým se nahrazuje nařízení Dublin III, v platnost.

2 Hlavní zásady

V souladu s nařízením o agentuře EUAA (s 20. bodem odůvodnění a článkem 14) se monitorovací mechanismus agentury EUAA řídí těmito zásadami:

Zaměřené na budoucnost

Monitorování je zaměřeno na budoucnost a prevenci, konkrétně na stávající a nadcházející výzvy, pokud jde o formulování potřeb pro zlepšení celkového fungování azylových a přijímacích systémů a pokud jde o posouzení schopnosti a připravenosti členských států zvládat situace nepřiměřeného tlaku.

V rámci monitorování je hodnoceno, zda jsou opatření přijatá členskými státy vhodná k předcházení nedostatkům, a připravenost na situace zvýšeného nebo nepřiměřeného tlaku.

V rámci monitorování se rovněž identifikují osvědčené postupy, které jsou následně sdíleny se všemi ostatními členskými státy.

Veškerá doporučení vyplývající ze zjištění musí být konkrétní a realistická a musí brát v potaz požadavky vyplývající ze SEAS a současnou situaci a okolnosti v dotčeném členském státě, mimo jiné asistenci poskytovanou agenturou EUAA.

Komplexní a relevantní

Monitorování je „komplexní“ (20. bod odůvodnění nařízení o agentuře EUAA). Zahrnuje všechny aspekty SEAS a zohledňuje mimo jiné dodržování základních práv, opatření na ochranu dítěte a specifické potřeby osob ve zranitelném postavení.

Všechna hodnocení se provádějí na základě souboru předem stanovených objektivních kritérií (viz [kapitola 4 Objektivní kritéria](#)). Objektivní kritéria komplexně pokrývají různé oblasti SEAS. V rámci svého komplexního rámce bude monitorovací mechanismus klást důraz na veškeré případné nedostatky, které mají významnější dopad na operativní a technické uplatňování SEAS, aby byla zajištěna relevantnost zjištění s ohledem na současné a potenciální výzvy. Důraz je kladen zejména na hodnocení zjištění, která mají významnější dopad na:

1. účinnost a efektivnost azylových a přijímacích systémů na vnitrostátní úrovni⁴ (individuální, nestranné a spravedlivé posouzení žádostí v přiměřené lhůtě);
2. připravenost řešit situace spojené s nepřiměřeným migračním tlakem na vnitrostátní úrovni;
3. fungování SEAS jako celku v souvislosti s případnými nedostatky zjištěnými členským státě, jenž je předmětem monitorování;
4. základní práva dotčených osob, opatření na ochranu dítěte a specifické potřeby osob ve zranitelném postavení.

⁴ V této metodice zahrnuje pojem „vnitrostátní úroveň“ všechny úrovně vnitrostátní správy: ústřední, federální, regionální a místní orgány, a to v závislosti na jejich příslušném mandátu, pokud jde o provádění SEAS.

Pravomoc členského státu rozhodovat o jednotlivých žádostech o mezinárodní ochranu není dotčena.

Založené na spolupráci a transparentní

Monitorování probíhá v úzké spolupráci s dotčeným členským státem a je zcela transparentní, přičemž je zajištěno, že členské státy jsou pravidelně informovány o rozsahu, činnostech a zjištěních monitorování, jakož i o informacích, na nichž jsou tato zjištění založena. V souladu s čl. 14 odst. 7 nařízení o agentuře EUAA členský stát „spolupracuj[e] s agenturou mimo jiné tak, že usnadňuj[e] provádění všech návštěv na místě pro účely monitorování“. To zahrnuje zejména zajištění přístupu monitorovacího týmu k požadovaným informacím, klíčovým pracovníkům a příslušným místům v souladu s objektivními kritérii. V souladu s čl. 15 odst. 3 nařízení o agentuře EUAA jsou zjištění monitorování sdělena dotčenému členskému státu, aby se k nim mohl vyjádřit.

Objektivní a přesné

Zjištění monitorování agentury EUAA jsou založena na důkazech. Informace jsou shromažďovány systematicky a z široké škály zdrojů, jak je stanoveno v metodice. To zahrnuje analýzu velkého množství kvalitativních a kvantitativních informací od různých zúčastněných stran v souladu s nařízením, aby byl zajištěn úplný, vyvážený a objektivní přístup. Informace jsou shromažďovány a pečlivě přezkoumávány na základě předem stanovených objektivních kritérií, přičemž se zohlední „provozní normy, ukazatele, pokyny a osvědčené postupy“ vypracované agenturou EUAA (čl. 13 odst. 6 nařízení o agentuře EUAA).

Pokud jde o podklady od členských států, informace dostupné v rámci agentury se používají v co největší míře, aby se zabránilo zdvojení žádostí o poskytnutí informací. Obdržené informace budou shromážděny, analyzovány, zkontrolovány s dotčeným členským státem a kriticky vyhodnoceny v souladu s metodikou.

3 Proces monitorování

Společná metodika monitorování je strukturována v rámci jednoho celkového procesu použitelného pro všechny druhy monitorování uvedené v tomto dokumentu.

3.1 Druhy monitorování

Monitorovací mechanismus agentury EUAA zahrnuje tři druhy monitorování na základě jejich oblasti působnosti:

- **monitorování jednotlivých zemí**, které zahrnuje operativní a technické uplatňování všech aspektů SEAS v určitém členském státě (článek 14 a čl. 15 odst. 1 písm. a)),
- **tematické monitorování**, které zahrnuje tematické nebo specifické aspekty SEAS, pokud jde o všechny členské státy (22. bod odůvodnění, čl. 15 odst. 1 písm. b)),
- **monitorování *ad hoc***, pokud analýza informací o situaci v oblasti azylu uvedená v článku 5 vzbuzuje vážné obavy ohledně fungování azylového nebo přijímacího systému členského státu. V takovém případě zahájí agentura monitorování z vlastního podnětu po konzultaci s Komisí nebo na žádost Komise (čl. 15 odst. 2).

3.2 Fáze monitorování

S cílem umožnit efektivní plánování a organizaci je každé monitorování rozděleno do pěti hlavních fází, které jsou popsány níže. U tematických a *ad hoc* monitorování mohou být vyžadovány úpravy v souladu se zásadou proporcionality.

Obrázek 1. Fáze monitorování

Zdroj: EUAA

Zahájení: Provádějí se veškeré nezbytné přípravy k zajištění včasného zorganizování monitorování, včetně shromáždění informací a zorganizování návštěvy na místě. Informace jsou shromážděny v souladu s rámcem pro shromažďování informací (viz [kapitola 5 Rámec pro shromažďování a analýzu informací](#)). Členský stát je informován o rozsahu monitorování a je oficiálně požádán, aby poskytl informace prostřednictvím **dotazníku pro členské státy pro účely monitorování** (viz [6.1 Dotazník pro členské státy](#)) a připravil případy pro analýzu vybraných případů (viz [6.2 Analýza vzorku případů](#)). S cílem usnadnit vyplnění dotazníku uvede agentura EUAA u každé otázky v rámci možností všechny již

shromážděné informace a příslušné zdroje, přičemž bude plně respektovat rámec pro shromažďování informací. Členský stát tak bude moci při odpovídání na otázky použít dostupné informace, a to tak, že je buď doplní, opraví, aktualizuje, nebo potvrdí jejich správnost. Příslušné informace budou shromážděny od všech zúčastněných stran.

Probíhají přípravy na zřízení odborného týmu (viz 8.1 Pravidla a zásady pro řízení odborných týmů).

Konsolidace informací a analýza: Veškeré obdržené informace jsou konsolidovány a analyzovány za účelem zorganizování návštěvy na místě (viz kapitola 5 Rámec pro shromažďování a analýzu informací). Návrh programu návštěvy na místě je konzultován s členským státem. Je uspořádána přípravná schůzka za účelem další výměny informací o praktických otázkách týkajících se návštěvy na místě.

Návštěva na místě: Agentura může za účelem monitorování provádět návštěvy na místě. Agentura provádí návštěvy ohlášené s krátkým časovým předstihem pouze pro účely čl. 15 odst. 2. Během návštěvy na místě odborný tým posoudí operativní a technické uplatňování SEAS v dotčeném členském státě na základě systematicky shromážděných informací a podrobné analýzy příslušných informací (viz 8.2 Praktické zajištění návštěvy na místě). V závislosti na rozsahu monitorování návštěva na místě v průměru trvá jeden až deset pracovních dnů. Členský stát spolupracuje s agenturou a poskytuje odbornému týmu podporu při plnění jeho úkolu posoudit procesy a činnosti v oblastech, které mají být monitorovány, v souladu s nařízením o agentuře EUAA.

Vypracování konečného znění zjištění: Výkonný ředitel zašle zjištění vyplývající z monitorování dotčenému členskému státu k vyjádření, a to i v příslušných případech s uvedením jeho potřeb (viz 7.2 Zjištění).

Vypracování doporučení a navazující opatření (v případě uplatnění): Výkonný ředitel na základě zjištění, při zohlednění připomínek dotčeného členského státu a po konzultaci s Komisí vypracuje návrhy doporučení. Výkonný ředitel zašle návrhy doporučení dotčenému členskému státu k vyjádření (viz 7.3 Doporučení).

Obrázek 2. Fáze a harmonogram monitorování

	1. Zahájení	2. Konsolidace informací a předběžné posouzení	3. Návštěva na místě – posouzení	4. Vypracování konečného znění zjištění	5. Vypracování doporučení a navazující opatření
Časové rozvržení	Měsíc 0–3	Měsíc 3–5,5	Měsíc 5,5–6	Měsíc 6–7,5	Měsíc 7,5–9
Popis	<p>Provádějí se veškeré nezbytné přípravy k zajištění včasného zorganizování monitorování, včetně shromáždění informací od všech zúčastněných stran.</p> <p>Členskému státu je zaslána oficiální žádost.</p>	<p>Informace jsou konsolidovány. Jsou zjištěny nedostatky a provedena analýza s cílem poskytnout strukturované informace odborným týmům.</p> <p>Koná se přípravná schůzka s členským státem.</p>	<p>Odborný tým případně uskuteční návštěvu na místě a provede příslušné posouzení.</p>	<p>Výkonný ředitel zašle zjištění vyplývající z monitorování dotčenému členskému státu k vyjádření. Je vypracováno konečné znění zprávy.</p>	<p>Doporučení jsou vypracována a finalizována v souladu s článkem 15.</p>

Zdroj: EUAA

3.3 Zúčastněné strany, úlohy a povinnosti

Nařízení o agentuře EUAA vymezuje úlohy a povinnosti všech zúčastněných stran v rámci monitorovacího mechanismu.

EUAA

Povinnosti **výkonného ředitele agentury EUAA** jsou vymezeny v různých ustanoveních nařízení o agentuře EUAA. Výkonný ředitel zejména zřizuje odborné týmy pro účely monitorování, zahajuje monitorování v souladu s čl. 15 odst. 2 a předkládá zjištění a návrhy doporučení dotčenému členskému státu a následně správní radě (čl. 47 odst. 5 písm. p) až r). Každou takovou návštěvu výkonný ředitel oznámí dotčeným členským státům s dostatečným předstihem. V případě návštěvy ohlášené s krátkým časovým předstihem ji výkonný ředitel dotčenému členskému státu oznámí 72 hodin předem (čl. 14 odst. 7).

Agentura dohlíží na proces monitorování a následné činnosti. V rámci agentury je prováděním příslušných úkolů pověřeno speciální oddělení (**oddělení monitorování**).

Do členských států budou vysláni **styční úředníci** agentury EUAA. Nařízení o agentuře EUAA stanoví, že **styční úředníci** podávají výkonnému řediteli pravidelně zprávy o azylové situaci v dotčeném členském státě a o jeho schopnosti účinně spravovat své azylové a přijímací systémy. Pokud zprávy styčných úředníků určené výkonnému řediteli vyvolají obavy v souvislosti s jedním či více hledisky relevantními pro dotčený členský stát, budou tyto zprávy zohledněny pro účely monitorovacího mechanismu a budou předány se dotčenému členskému státu (čl. 7 odst. 4).

Správní rada agentury EUAA na návrh výkonného ředitele a po konzultaci s Komisí zavede společnou metodiku pro monitorovací mechanismus (čl. 14 odst. 1), přijme program (čl. 15 odst. 1) a po provedení monitorování vypracuje doporučení (čl. 15 odst. 4).

Evropská komise

Komise úzce spolupracuje s agenturou EUAA na zřízení monitorovacího mechanismu (čl. 14 odst. 1). Komise se mimo jiné účastní činnosti odborného týmu (čl. 47 odst. 5 písm. p)) a je konzultována agenturou ohledně metodiky a programu a při vypracovávání návrhů doporučení. „Pokud analýza informací o situaci v oblasti azylu uvedená v článku 5 vzbuzuje vážné obavy ohledně fungování azylového nebo přijímacího systému členského státu, zahájí agentura z vlastního podnětu po konzultaci s Komisí nebo na žádost Komise monitorování“ (čl. 15 odst. 2). Pokud některý členský stát neprovede opatření stanovená v doporučeních agentury, je za další navazující opatření odpovědná Komise (čl. 15 odst. 5–7).

Členské státy

Metodika monitorování je založena na spolupráci mezi agenturou EUAA a členskými státy EU. Členské státy poskytují agentuře na její žádost informace o aspektech SEAS, na které se vztahuje monitorovací mechanismus, jakož i o svých pohotovostních plánech opatření, která mají být přijata s cílem zvládnout případný nepřiměřený tlak na jejich azylové nebo přijímací systémy (čl. 14 odst. 6).

Podle nařízení se odborníci z členských států v případě potřeby účastní činnosti odborných týmů (čl. 47 odst. 5 písm. p).

Členské státy spolupracují s agenturou mimo jiné tak, že usnadňují provádění všech návštěv na místě pro účely monitorování. Členské státy předloží připomínky ke zjištěním a doporučením.

Po přijetí metodiky bude zřízena **monitorovací síť** složená z národních koordinátorů monitorování (viz [13 Úloha monitorovací sítě](#)).

Národní koordinátor monitorování (dále jen „národní koordinátor“) působí jako koordinátor členského státu a hlavní kontaktní osoba pro monitorování, pokud jde o shromažďování informací, komunikaci s vnitrostátními orgány a prováděcími partnery a opatření navazující na zjištění a doporučení. Národní koordinátor spolupracuje s agenturou EUAA na přípravě návštěvy na místě a v případě potřeby rovněž s příslušnými orgány a/nebo organizacemi s cílem určit příslušné zaměstnance, zajistit přístup do prostor a dalších míst specifikovaných v programu návštěvy a usnadnit veškeré praktické otázky (viz [8.2 Praktické otázky návštěvy na místě](#)). Národní koordinátor může doprovázet odborný tým. Národní koordinátor se účastní schůzek s vnitrostátními orgány. Členský stát může jmenovat náhradníka národního koordinátora.

UNHCR

Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) se účastní činnosti monitorovacího týmu jako pozorovatel (24. bod odůvodnění). UNHCR je rovněž výslovně uveden jako zdroj informací v souvislosti se shromažďováním informací pro účely monitorovacího mechanismu (čl. 14 odst. 4).

4 Objektivní kritéria

Agentura EUAA provádí monitorování na základě objektivních kritérií, která odpovídají **očekávaným výsledkům** operativního a technického uplatňování jednotlivých aspektů SEAS s ohledem na celkové cíle monitorovacího mechanismu agentury.

Objektivní kritéria jsou strukturována dle dílčích ustanovení týkajícími se SEAS a jsou doplněna souborem kritérií týkajícími se pohotovostních plánů a připravenosti. Zahrnují obecná kritéria, která se týkají všech oblastí SEAS (přijímací systém, azylové řízení a dublinské řízení, včetně (při plném respektování nezávislosti justice) odvolacích řízení) a pohotovostních plánů a připravenosti, jakož i tři soubory zvláštních kritérií pro jednotlivé oblasti.

Objektivní kritéria jsou stanovena na **makrourovni**, zejména s cílem zohlednit specifika systémů a situace v jednotlivých členských státech a informovat členské státy o tom, **kteřé operační procesy** budou monitorovány. Objektivní kritéria je třeba interpretovat společně s právními ustanoveními týkajícími se SEAS. V případě nejistoty mají vždy přednost právní předpisy týkající se SEAS a jejich výklad Evropským soudním dvorem. Všechna objektivní kritéria budou posuzována s ohledem na dodržování **základních práv**, včetně zákazu diskriminace, respektování soukromého a rodinného života a ochrany dítěte a přednostního zohlednění nejlepšího zájmu dítěte.

V případě právních změn SEAS může být nutné, aby správní rada agentury EUAA objektivní kritéria přezkoumala.

Objektivní kritéria jsou seskupena do příslušných tematických oblastí a v souladu s tím jsou jim přiděleny kódy.

4.1 Obecná objektivní kritéria

První dva soubory objektivních kritérií jsou **obecné**: vztahují se na všechny oblasti SEAS a uplatňují se ve všech procesech.

Institucionální rámec

- OVR1. Členské státy zavedly fungující azylové a přijímací systémy, včetně **správních struktur a procesů** určených k zajištění toho, aby objektivní kritéria byla splněna a dodržována konzistentním a spolehlivým způsobem, včetně příslušných pokynů, mechanismů dohledu a účinných mechanismů zajišťování kvality.
- OVR2. Azylové a přijímací **procesy jsou organizovány efektivně** – je zamezeno nadbytečnému úsilí nebo jeho zdvojování, stávající odborné znalosti a zdroje jsou využívány co nejlépe, překážky jsou minimalizovány, existuje funkční systém řízení případů a jsou náležitě využívány nástroje digitální podpory, aby bylo zajištěno, že procesy dokáží reagovat na měnící se situaci a v případě zvýšeného přílivu mohou být rozšířeny.
- OVR3. V přijímacím systému a v průběhu celého azylového řízení, včetně fáze odvolání, je k dispozici dostatek kvalifikovaných **pracovníků** pro účinné vyřizování a správu případů

- a zajištění náležitých podmínek přijímání, přičemž jejich úkoly a povinnosti jsou jasně popsány a existují opatření na podporu dobrých podmínek pracovníků a účinné procesy pro odhalování případných překážek nebo nedostatku kapacit.
- OVR4. Zaměstnanci orgánů nebo subjektů odpovědných za provádění jednoho nebo více aspektů SEAS mají **požadovanou kvalifikaci** pro své povinnosti/úkoly a funkce, přičemž tuto kvalifikaci získali mimo jiné prostřednictvím nezbytného a odpovídajícího profesního rozvoje a odborné přípravy, a to v příslušných případech na základě evropských osnov v oblasti azylu, přičemž je náležitá pozornost věnovaná základním právům, zvláštním procesním potřebám a potřebám při přijetí a nejlepšímu zájmu dítěte.
- OVR5. Azylové a přijímací systémy jsou organizovány a prováděny při plném respektování zásady **důvěrnosti** ve smyslu vnitrostátních právních předpisů a v souladu s příslušnými právními předpisy o ochraně údajů.
- OVR6. V průběhu azylového řízení a při přijímání jsou žadatelé ve zranitelném postavení účinně identifikováni a jejich **zvláštní procesní potřeby a potřeby při přijetí** jsou včas posouzeny a náležitě zohledněny kvalifikovanými a vyškolenými pracovníky, aby žadatelé ve zranitelném postavení mohli plně využívat svých práv a plnit své povinnosti v rámci SEAS.
- OVR7. **Dětem bez doprovodu** je včas a případně ještě před osobním pohovorem přidělen náležitě kvalifikovaný zástupce, který je zastupuje v souladu s jejich nejlepším zájmem a pomáhá jim v azylovém řízení a při přijímání. Podmínky přijímání zajišťují a žádosti o mezinárodní ochranu posuzují pracovníci, kteří mají nezbytné znalosti o zvláštních procesních potřebách dětí a jejich potřebách při přijetí, přičemž přihlížejí v první řadě k nejlepšímu zájmu dítěte.
- OVR8. Ve všech příslušných fázích azylového řízení a v rámci přijímacího systému žadatelé včas obdrží nezbytné **informace** o řízeních a o svých právech a povinnostech. Informace jsou poskytovány písemně, případně ústně, a to v jazyce, kterému žadatel rozumí nebo o němž se důvodně předpokládá, že mu rozumí, a jsou přizpůsobeny zvláštním procesním potřebám žadatele a jeho potřebám při přijetí.
- OVR9. Je zajištěn přístup žadatelů k **účinným opravným prostředkům**, mimo jiné v souvislosti s rozhodnutím o žádosti o mezinárodní ochranu, včetně rozhodnutí o odnětí mezinárodní ochrany nebo zamítnutí návrhu na obnovené posouzení žádosti, rozhodnutí o přemístění podle dublinského nařízení, rozhodnutí o odepření, omezení nebo ukončení práva na přijetí a rozhodnutí o zajištění žadatelů, a to prostřednictvím poskytnutí nezbytných právních a procesních informací o odvolacím řízení žadateli, prostřednictvím zajištění přístupu k právní pomoci a zastoupení a prostřednictvím dodržování lhůt odvolacích řízení.

Schopnost a připravenost řešit situace spojené s nepřiměřeným tlakem

- COP1. **Pohotovostní plány** vztahující se na azylové a přijímací systémy specifikují různé situace nepřiměřeného migračního tlaku. Pro jednotlivé situace stanoví, kdy je třeba vydat včasné varování, strategii reakce a soubor nezbytných opatření, příslušné odpovědné subjekty a časové rámce, zejména opatření umožňující rychlé posouzení potřeb a rychlé nasazení příslušných pracovníků a zdrojů.
- COP2. Na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni je zaveden **mechanismus dohledu**, který umožňuje včasné varování a včasnou aktivaci příslušných opatření pohotovostního plánu, s jasně vymezenými úlohami a odpovědnostmi za shromažďování a posuzování údajů a informování příslušných zúčastněných stran o zjištěních.
- COP3. Všechny odpovědné subjekty v rámci řízení migrace jsou s pohotovostními plány seznámeny a podporují je. Pohotovostní plány stanoví **jasný mechanismus rozhodování a koordinace** mezi všemi příslušnými interními i externími zúčastněnými stranami a jsou pravidelně vyhodnocovány a aktualizovány.
- COP4. Jsou zavedeny **mechanismy pro zvýšení přijímací kapacity**, včetně operativních postupů pro zřízení další přijímací kapacity, aby bylo možné rychle ubytovat žadatele za odpovídajících podmínek přijímání.
- COP5. Jsou zavedena ochranná opatření, která zajišťují, že v situacích nepřiměřeného tlaku jsou identifikovány, posouzeny a zohledněny rovněž **zvláštní procesní potřeby a potřeby při přijetí**.

4.2 Objektivní kritéria specifická pro jednotlivé oblasti

Zvláštní kritéria pro jednotlivé oblasti se vztahují na konkrétní oblasti SEAS:

Azylové řízení

- ASY1. Osoby, které chtějí požádat o azyl, mají včasný a efektivní **přístup k azylovému řízení**, což předpokládá rychlou a úplnou registraci všech žádostí o mezinárodní ochranu, dle potřeby doplněnou o poskytnutí informací, přístup k poradenství, nezbytné tlumočením a vydání dokladů potvrzujících status žadatelů.
- ASY2. **Totožnost žadatelů** je pokud možno účinně ověřována, včetně jejich státní příslušnosti nebo skutečnosti, že jsou bez státní příslušnosti, a to s přihlédnutím k různé situaci v zemích původu a možné neexistenci dokladů totožnosti.
- ASY3. Žadatelům je umožněno odůvodnit jejich žádost prostřednictvím **osobního pohovoru**, který je veden v jazyce, kterému žadatel rozumí, a za plného dodržení zásady důvěrnosti pomocí vhodných technik pohovoru, a o němž je vypracována úplná, spolehlivá a věcná zpráva, nebo je pořízen přepis.
- ASY4. **Pohovory s dětmi** jsou vedeny způsobem vhodným pro děti, přičemž se v první řadě přihlíží k nejlepšímu zájmu dítěte.
- ASY5. Pracovníci odpovědní za posuzování žádostí o mezinárodní ochranu mají přístup k relevantním, spolehlivým a aktuálním **informacím o zemích původu** a k **odborným**

- doporučením**, včetně problematiky psychologických aspektů, zdravotního stavu a zvláštních procesních záruk.
- ASY6. Posouzení je uzavřeno **řádně odůvodněným rozhodnutím** nebo (v případě kladného rozhodnutí) řádně odůvodněným stanoviskem založeným na náležitém posouzení důkazů a posouzení rizik všech akceptovaných podstatných skutečností a řádném právním posouzení, přičemž je zohledněna individuální situace žadatele, situace v zemi původu nebo bezpečné třetí zemi v době přijetí rozhodnutí, jakož i příslušná společná analýza a azylové pokyny agentury EUAA.
- ASY7. V případě potřeby jsou dostatečně prozkoumány a posouzeny **faktory vyloučení**, a to v úzké spolupráci s donucovacími orgány a s náležitým ohledem na důvěrnost azylového řízení.
- ASY8. Posouzení je uzavřeno včas prostřednictvím řádně oznámeného rozhodnutí.
- ASY9. **Řízení o přípustnosti, zrychlená řízení a/nebo řízení na hranicích** jsou případně prováděna efektivně, ve stanovených lhůtách a v plném souladu s procesními zárukami, a to i prostřednictvím zajištění vhodných prostor a zařízení.
- ASY10. Pokud vyvstanou důvody domnívat se, že je třeba **přehodnotit platnost statusu mezinárodní ochrany**, jsou tyto důvody jasně vymezeny a posouzeny s ohledem na procesní záruky osob požívajících mezinárodní ochrany.

Podmínky přijímání

- REC1. Žadatelé mají buď ve formě věcné pomoci, finančních příspěvků, poukázek nebo jejich kombinace přístup k dostatečnému a vhodnému **ubytování, stravě a ošacení a jiným základním nepotravinovým potřebám**, přičemž jsou náležitě zohledněny jejich zvláštní potřeby, včetně potřeb dětí.
- REC2. Žadatelům **jsou místa v azylových zařízeních přidělována** bez zbytečného odkladu s ohledem na jejich individuální situaci a nejlepší zájem dítěte, přičemž je dodržována zásada celistvosti rodiny.
- REC3. Azylová zařízení žadatelům zajišťují **přiměřenou životní úroveň**, která dle potřeby přihlíží k jejich zvláštním potřebám při přijetí a zahrnuje dostatečný prostor, prostory na hraní pro děti a hygienická zařízení. Je při tom respektován soukromý a rodinný život a svoboda pohybu.
- REC4. Příslušné orgány usnadňují žadatelům přístup k **nezbytným právům a službám**, včetně vzdělávání, přístupu na trh práce (pokud na něj mají nárok) a nezbytné zdravotní péče.
- REC5. Azylová zařízení jsou **efektivně řízena**, mimo jiné prostřednictvím domovního řádu, kodexu chování zaměstnanců a funkčního mechanismu pro podávání a vyřizování stížností.
- REC6. Přijímací orgány vykonávají **dohled** nad úrovní podmínek přijímání a zajišťují, aby byla v případě potřeby přijata účinná navazující opatření.
- REC7. Jsou k dispozici **dostatečné kapacity**, infrastruktura, vybavení a finanční zdroje, aby byla pro všechny žadatele zajištěna požadovaná úroveň podmínek přijímání.
- REC8. S ohledem na žadatele a provozovatele azylových zařízení jsou zavedena **vhodná bezpečnostní opatření**, včetně účinného řízení kritických incidentů, se zvláštním zřetelem

- na ženy, děti a osoby, u nichž mohou vzhledem k jejich původu nebo profilu existovat bezpečnostní rizika.
- REC9. Žadatelé mají přístup k **právnímu** a případně k **psychosociálnímu zdravotnímu poradenství**.
- REC10. K jakémukoli **omezení materiálních podmínek přijetí** pod úroveň stanovenou směrnicí o podmínkách přijímání (přepracované znění) dochází výjimečně. Musí být řádně odůvodněno, zdokumentováno a uplatňováno po co nejkratší dobu, přičemž jsou každopádně zajištěny základní potřeby.
- REC11. Rozhodnutí o **omezení nebo odnětí výhod materiálních podmínek přijetí** jsou výjimečná, řádně odůvodněná, přiměřená danému účelu a plně respektují procesní záruky.
- REC12. **Zajištění** je užíváno v případě nutnosti jako krajní opatření a, je-li to možné, použije se místo něj alternativní opatření. Rozhodnutí o zajištění jsou založena na individuálním posouzení, a to výhradně v souladu se směrnicí o podmínkách přijímání (přepracované znění), v souladu s procesními zárukami a s ohledem na zvláštní potřeby osob ve zranitelném postavení, zejména dětí. Při zajištění jsou plně respektovány podmínky zajištění.

Určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu

- DUB1. **Potenciální dublinské případy jsou účinně identifikovány**, a to prostřednictvím včasného snímání otisků prstů a jejich předávání do systému Eurodac při plném respektování ochrany osobních údajů a aktualizací systému Eurodac po udělení mezinárodní ochrany, přemístění, vyhoštění z území a po uplatnění diskrečního ustanovení.
- DUB2. Dublinská řízení poskytují dotčeným osobám faktickou možnost pro předložení příslušných informací, včetně informací o rodinných vztazích a vztazích závislosti, a to i prostřednictvím **osobního pohovoru** (pokud se na ně nevztahuje některý z důvodů pro upuštění od pohovoru) vedeného v jazyce, kterému rozumí nebo o němž se důvodně předpokládá, že mu rozumí, a ve kterém jsou schopny komunikovat.
- DUB3. Během celého dublinského řízení je zajištěna **celistvost rodiny**, zejména jsou učiněny vhodné kroky k identifikaci rodinných příslušníků dětí bez doprovodu v jiných členských státech za účelem opětovného sloučení rodiny v souladu s procesními zárukami a s ohledem na nejlepší zájem dítěte.
- DUB4. K určení příslušného členského státu se provádí **úplné posouzení**, přičemž se zvažují všechny dostupné informace a předložené důkazy a zohledňuje se osobní situace žadatele a potenciální riziko nelidského nebo ponižujícího zacházení v příslušném členském státě.
- DUB5. Je zaveden systém řízení případů, který umožňuje efektivní zpracování žádostí o převzetí, přijetí zpět a informace, jakož i souvisejících odpovědí a oznámení, včetně **dohledu a efektivního dohledu nad** platnými lhůtami během posuzování.
- DUB6. Přemístění do členského státu a z něj jsou prováděna efektivně. Pro zajištění efektivního provádění přemístění podle dublinského nařízení je vyčleněn dostatečný počet náležitě vyškolených pracovníků pro přípravu a organizaci těchto přemístění, jakož i **přiměřené kapacity na letištích a hraničních přechodech**.

5 Rámec pro shromažďování a analýzu informací

Rozsah shromažďování a analýzy informací pro účely monitorování zahrnuje všechny aspekty operativního a technického uplatňování SEAS, jak je uvedeno v objektivních kritériích (viz [kapitola 4 Objektivní kritéria](#)), aby byl zajištěn úplný, vyvážený a objektivní přístup⁵.

5.1 Klíčové prvky shromažďování a analýzy informací

Shromažďování a analýza informací jsou základem každého monitorování.

Aby bylo shromažďování informací komplexní a spolehlivé, je nezbytné **jasně a přehledně zmapovat** příslušné subjekty a organizace na vnitrostátní úrovni. Agentura EUAA za tímto účelem zohlední probíhající práci, např. činnost tematických sítí agentury EUAA, styčných úředníků (viz výše [3.3 Zúčastněné strany, úlohy a povinnosti](#)), úředníka agentury EUAA pro otázky základních práv, informovanost o situaci, odbornou přípravu, operativní činnost atd. Za účelem identifikace příslušných zúčastněných stran může agentura EUAA podle potřeby konzultovat členské státy.

Agentura EUAA bude navíc rozvíjet a udržovat kontakty s příslušnými zúčastněnými stranami, které jsou nezbytné pro účinné provádění monitorovacího mechanismu, zejména s vnitrostátními orgány a institucemi a s příslušnými mezivládními organizacemi nebo subjekty působícími v dané oblasti.

Shromažďování informací pro účely monitorování by mělo být **cílené a specifické** (zaměřené na dané aspekty) a mělo by být provedeno **včas** (ve stanovených lhůtách), přičemž shromážděné informace by měly být **aktuální**. Za tímto účelem bude agentura EUAA před každým monitorováním informovat dotčený členský stát i další zúčastněné strany o chystaném procesu shromažďování informací, o jeho rozsahu, šablonách a lhůtách.

Agentura EUAA zkoumá, porovnává a pečlivě ověřuje všechny informace shromážděné všemi zúčastněnými stranami. Během shromažďování informací **jsou všechny informace posuzovány a vyhodnocovány**. Posuzuje se, zda jsou:

- objektivní,
- relevantní,
- konzistentní, správné a přesné,
- platné a kvalitní (toto hledisko se hodnotí prostřednictvím přezkumu a potvrzování informací a jejich porovnávání s informacemi z jiných zdrojů),

a to za účelem zajištění komplexnosti všech následných analýz a zjištění.

Informace shromážděné pro účely monitorování mohou zahrnovat kvalitativní a kvantitativní údaje, judikaturu, jakož i vzorek jednotlivých vybraných případů - aniž by byly dotčeny pravomoci členského státu ohledně rozhodování o jednotlivých žádostech (viz [6.2 Analýza vzorku případů](#)). S cílem usnadnit vyplnění dotazníku uvede agentura EUAA u každé otázky v rámci možností všechny již shromážděné

⁵ Viz také evropský veřejný ochránce práv, <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/166550>.

informace a příslušné zdroje, přičemž bude plně respektovat rámec pro shromažďování informací. Členský stát tak bude moci při odpovídání na otázky použít dostupné informace, a to tak, že je buď doplní, opraví, aktualizuje, nebo potvrdí jejich správnost.

Druh shromažďovaných informací bude stanoven na základě objektivních kritérií, podle nichž bude monitorování prováděno, a příslušných norem a ukazatelů.

Agentura EUAA může během různých fází monitorování pořádat **schůzky** s příslušnými zúčastněnými stranami s cílem shromáždit další informace, požádat o vysvětlení a/nebo si ověřit shromážděné informace.

Analýza shromážděných informací pro účely monitorování by měla být **objektivní a důkladná**, aby se zajistilo, že jsou zohledněny všechny klíčové aspekty SEAS, včetně dodržování základních práv, opatření na ochranu dítěte, která v první řadě zohledňují nejlepší zájem dítěte, a specifických potřeb osob ve zranitelném postavení.

Informace získané od různých zúčastněných stran budou kriticky posouzeny v souladu se společnou metodikou, a to v rámci písemného postupu, schůzek a návštěv na místě. Informace, na nichž jsou založena zjištění, budou uvedeny ve zprávě a případně k ní přiloženy ve formě přílohy. Dotčený členský stát bude mít možnost se ke zjištěním vyjádřit (viz [7.2 Zjištění](#)).

5.2 Zdroje informací pro účely monitorování

V souladu s nařízením o agentuře EUAA se monitorování provádí na základě informací poskytnutých dotčeným členským státem, analýzy informací o situaci v oblasti azylu uvedené v článku 5 a výběru případů. Kromě toho může agentura EUAA zohlednit také informace dostupné od příslušných mezivládních organizací nebo subjektů, zvláště UNHCR, a dalších příslušných organizací na základě jejich odborných znalostí (čl. 14 odst. 4), jakož i od styčných úředníků agentury EUAA v členských státech (12. bod odůvodnění, čl. 7 odst. 4). Provádějí se návštěvy na místě (čl. 14 odst. 5) s cílem potvrdit správnost shromážděných informací a případně získat další informace (viz nástroje na místě).

Informace poskytnuté členským státem

Monitorování se provádí zejména na základě informací poskytnutých dotčeným členským státem (čl. 14 odst. 4).

Informace mohou být poskytnuty v písemné nebo ústní podobě. Pokud jde o informace v písemné podobě, agentura EUAA po konzultaci s monitorovací sítí vypracuje pro účely monitorování standardní **dotazník pro členské státy**, který bude zahrnovat objektivní kritéria a bude sloužit k doplnění informací, které má agentura již k dispozici. Více informací viz [6.1 Dotazník pro členské státy](#). Agentura EUAA může informace shromažďovat také prostřednictvím schůzek uspořádaných v rámci přípravy na návštěvu na místě nebo během ní.

Pokud se na provádění azylového nebo přijímacího systému aktivně podílejí další zúčastněné strany, např. v důsledku přenesení pravomocí na jiné subjekty, vyslání zaměstnanců mezivládními organizacemi nebo subjekty (např. UNHCR) a/nebo agenturami EU, partnerství s jinými zúčastněnými stranami atd., může agentura EUAA požádat o další informace na schůzkách s těmito dalšími zúčastněnými stranami, a to případně v koordinaci s členským státem.

Informace, které jsou agentuře EUAA k dispozici

Agentura EUAA neustále shromažďuje, analyzuje a šíří informace o situaci v oblasti azylu v EU, přičemž poskytuje trvalou operativní podporu (např. prostřednictvím výměny informací a poskytování informací a analýz, odborné přípravy, jiné technické pomoci atd.). Agentura EUAA použije jako základ pro monitorování informace, které jsou již k dispozici. Agentura se vyhne zdvojení žádostí o poskytnutí informací a využije stávající procesy a produkty.

Nařízení o agentuře EUAA zejména uvádí, že monitorování se provádí *mimo jiné* na základě **analýzy informací o situaci v oblasti azylu v Unii uvedené v článku 5**. V souladu s tím budou analytické a výzkumné produkty agentury EUAA doplňovat informace shromážděné pro účely monitorovacího mechanismu, čímž se sníží zátěž členských států, které nebudou muset znovu předkládat již poskytnuté informace. Mezi tyto produkty *mimo jiné* patří informace a analýzy týkající se vývoje v oblasti azylu poskytované zejména v rámci zprávy o azylu, informační a dokumentační systém, databáze judikatury, dokument „Kdo je kdo v oblasti mezinárodní ochrany“, systém aktualizací informací o situaci atd., analýzy údajů a výzkum (zpřístupňované v rámci analytických a výzkumných produktů), informace vyměňované v systému včasného varování a připravenosti atd.

Další kontextové informace od příslušných zúčastněných stran

Nařízení stanoví, že agentura EUAA může zohlednit informace dostupné od jiných příslušných zúčastněných stran, včetně:

UNHCR

UNHCR je v nařízení výslovně uveden jako zdroj informací.

Mezivládní organizace nebo subjekty

Nařízení počítá se shromažďováním informací od příslušných mezivládních organizací⁶, zejména od orgánů a institucí Evropské unie, včetně agentur. Pokud jde o sdílení a výměnu informací pro účely monitorování, agentura EUAA naváže pravidelnou spolupráci s Komisí a příslušnými agenturami působícími v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí (jako je Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž a Agentura EU pro základní práva).

⁶ Mezivládní organizace je organizace složená především ze svrchovaných států nebo jiných mezivládních organizací. Mezivládní organizace jsou zřízeny smlouvou nebo jinou dohodou, která má funkci zakládací listiny dané skupiny. Jako příklad mezivládních organizací lze uvést Organizaci spojených národů, Radu Evropy a Evropskou unii. Zdroj: <https://www.informea.org/en/terms/intergovernmental-organization>.

Kromě toho, pokud v členském státě působí mezinárodní organizace, které se zabývají otázkami migrace a azylu v členských státech, které jsou předmětem monitorování, může se na ně agentura EUAA obrátit s žádostí o další informace. Informace mohou být shromažďovány na zorganizovaných schůzkách nebo písemně.

Další příslušné organizace na základě jejich odborných znalostí

Mezi *další příslušné organizace na základě jejich odborných znalostí*, které mohou sloužit jako další zdroje informací, patří nezávislé vnitrostátní organizace a/nebo subjekty, jakož i organizace občanské společnosti. Agentura EUAA může proto požadovat další informace od příslušných organizací nebo subjektů pro účely zvláštního monitorování a koordinovat daný postup.

Bude-li zapotřebí písemná zpětná vazba, bude vytvořen příslušný formulář pro zpětnou vazbu k monitorování od zúčastněných subjektů, a to v souladu s objektivními kritérii v závislosti na rozsahu monitorování.

Nezávislé vnitrostátní organizace a/nebo subjekty

Příslušnými organizacemi, na něž se může agentura EUAA obrátit *na základě jejich odborných znalostí*, jsou také nezávislé vnitrostátní organizace a/nebo subjekty, které působí v oblasti migrace a azylu, jako jsou národní instituce pro lidská práva⁷ a veřejní ochránci práv, neboť hrají zásadní úlohu při prosazování a monitorování účinného provádění mezinárodních norem v oblasti lidských práv na vnitrostátní úrovni.

Organizace občanské společnosti

Při prosazování hodnot sdílených v rámci EU a jejích členských států uvedených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) hraje v Evropské unii důležitou úlohu občanská společnost. Ustanovení čl. 11 odst. 2 SEU a čl. 15 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) považují občanský dialog a účast občanské společnosti za nástroje řádné správy věcí veřejných⁸.

Kromě toho je úloha občanské společnosti při výměně informací a sdílení poznatků uznána v nařízení o agentuře EUAA (40. bod odůvodnění, článek 50). Organizace občanské společnosti působící v oblasti migrace a azylu jsou proto *příslušnými organizacemi na základě jejich odborných znalostí*, které mohou poskytovat cenné informace. Agentura EUAA může proto požádat o další informace organizace občanské společnosti působící v oblasti mezinárodní ochrany na místní, regionální, vnitrostátní, unijní nebo mezinárodní úrovni.

⁷ [Pařížské zásady](#) OSN, které se týkají statusu národních institucí pro prosazování a ochranu lidských práv, stanoví minimální mezinárodní normy pro zřizování vnitrostátních institucí pro lidská práva. Více informací viz FRA, [Silné a efektivní národní instituce pro lidská práva – výzvy, slibné postupy a příležitosti](#), 21. ledna 2021; FRA, [aktualizace z června 2022 – NHRI accreditation status and mandates](#) (Akreditační status a mandáty národních institucí pro lidská práva), 29. června 2022.

⁸ Více informací viz FRA, [Ochrana občanského prostoru v EU – klíčová zjištění a stanoviska agentury FRA](#), 19. srpna 2022.

Pro stanovení, které organizace občanské společnosti jsou pro to způsobilé, se analogicky použijí kritéria uvedená v příloze [rozhodnutí správní rady č. 111 ze dne 23. června 2022 o zřízení a složení poradního fóra a o podmínkách pro předávání informací](#).

Kromě toho v zájmu dalšího zajištění transparentnosti musí organizace občanské společnosti, které poskytují informace pro účely monitorování, být:

- buď členem poradního fóra agentury EUAA, nebo
- být zaregistrovány v [rejstříku transparentnosti EU](#)⁹.

Organizace občanské společnosti budou vyzvány k poskytnutí informací prostřednictvím poradního fóra. Poradní fórum může o této výzvě informovat další organizace občanské společnosti na místní, regionální, vnitrostátní, unijní nebo mezinárodní úrovni a může agenturu EUAA upozornit na další příslušné informace pro účely monitorování. Takto shromážděné informace budou analyzovány, ověřeny a kriticky vyhodnoceny v souladu s metodikou.

⁹ Rejstřík transparentnosti je databáze, která obsahuje seznam subjektů, které se snaží ovlivňovat legislativní proces EU a provádění politik orgánů EU. Úlohou rejstříku je zviditelnovat, jaké zájmy kdo sleduje a za kolik peněz. Tímto způsobem rejstřík umožňuje výkon veřejné kontroly a poskytuje občanům a zájmovým skupinám možnost sledovat činnost lobbistů. Více informací naleznete na adrese https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/transparency-register_en.

6 Nástroje pro účely monitorovacího mechanismu

V zájmu konzistentnosti a spolehlivosti procesu monitorování se používají monitorovací nástroje, které slouží jako vodítko při monitorování a zajišťují, že je prováděno standardizovaným způsobem během různých typů monitorování.

V závislosti na druhu a rozsahu monitorování mohou být použity všechny nebo jen některé z těchto nástrojů. V případě potřeby se odkazuje na možné úpravy nebo přizpůsobení technických prvků v souladu s rozsahem jednotlivých monitorování.

6.1 Dotazník pro členské státy

Členské státy mají v souladu s čl. 14 odst. 6 nařízení o agentuře EUAA povinnost sdílet na žádost agentury EUAA informace, které jsou potřebné k posouzení objektivních kritérií a které doplňují informace, jež má agentura již k dispozici.

V souladu s hlavními zásadami má být monitorování prováděné agenturou EUAA komplexní, tj., má zahrnovat všechny aspekty SEAS, a současně zaměřené na případné nedostatky a oblasti, které je třeba v daném členském státě zlepšit. To vyžaduje **vyvážený přístup**, pokud jde o rozsah posouzení a míru podrobnosti zkoumání konkrétních témat.

Cílem dotazníku pro členské státy je shromáždit dostatek informací, aby bylo možné posoudit, zda jsou splněna objektivní kritéria, na jejichž základě se monitorování provádí. Dotazník může obsahovat otázky týkající se **výchozí situace, procesu nebo jeho výsledků**. Kromě toho může agentura EUAA požádat členský stát, aby jí poskytl **dokumenty** a další materiály důležité pro posouzení objektivních kritérií.

Shromažďování informací prostřednictvím dotazníku pro členské státy

Dotazník pro členské státy lze použít u všech druhů monitorování. Pro monitorování jednotlivých zemí a tematické monitorování vypracuje agentura EUAA po konzultaci s monitorovací sítí **standardní dotazník pro členské státy**. Pro monitorování *ad hoc* může agentura EUAA v závislosti na rozsahu monitorování vypracovat cílený dotazník.

Aby se **zabránilo zdvojení** úsilí na straně členského státu, bude agentura EUAA co nejvíce využívat stávající informace ze zdrojů uvedených v [kapitole 5 Rámec pro shromažďování a analýzu informací](#).

Dotazník pro členské státy bude zaslán **národním koordinátorům monitorování** a v kopii příslušnému **členovi správní rady agentury EUAA**, jakož i jejich náhradníkům. Národní koordinátor monitorování bude odpovědný za předání dotazníku příslušným vnitrostátním zúčastněným stranám a za shromáždění odpovědí a jejich včasné předložení agentuře EUAA.

V případě monitorování jednotlivých zemí a tematických monitorování bude členský stát **informován nejméně dva měsíce předem**, kdy mu bude dotazník zaslán, aby mohl informovat příslušné zúčastněné strany, vše naplánovat a mít k dispozici nezbytné zdroje. Po zaslání dotazníku bude mít členský stát **na**

jeho vyplnění v případě monitorování jednotlivých zemí **nejméně tři měsíce** a v případě tematických monitorování **nejméně dva měsíce**.

V případě monitorování *ad hoc* nelze zasílat oznámení předem, přičemž mohou být stanoveny kratší lhůty. Tyto lhůty však budou dostatečně dlouhé na to, aby byl členský stát schopný poskytnout odpovědi.

Na základě prvotních odpovědí a analýzy vybraných případů může být u určitých otázek požadováno další vysvětlení. Tyto **doplňující otázky** mohou být projednány s národním koordinátorem monitorování a/nebo předloženy členskému státu v písemné podobě, přičemž v takovém případě bude k zodpovězení doplňujících otázek poskytnuto dostatek času.

Členské státy jsou vyzvány, aby své odpovědi a veškeré podpůrné dokumenty pokud možno předložily v angličtině, což je pracovní jazyk agentury EUAA. Pokud členský stát nebude moci poskytnout podpůrné dokumenty v angličtině, agentura EUAA zajistí jejich překlad.

Struktura

Aby se usnadnil proces shromažďování odpovědí na vnitrostátní úrovni, bude dotazník používaný při monitorování jednotlivých zemí rozdělen do šesti oblastí:

1. přístup k řízení (učinění, registrace učinění a podání žádosti o mezinárodní ochranu);
2. určení příslušného členského státu;
3. azylové řízení v prvním stupni;
4. přijímání;
5. odvolací řízení (druhý stupeň);
6. pohotovostní plány.

S cílem usnadnit vyplnění dotazníku uvede agentura EUAA u každé otázky v rámci možností **všechny již shromážděné informace a příslušné zdroje**, jak je stanoveno výše (viz [5.2 Zdroje informací pro účely monitorování](#)), přičemž bude plně respektovat rámec pro shromažďování informací. Členský stát tak bude moci při odpovídání na otázky použít dostupné informace, a to tak, že je buď doplní, opraví, aktualizuje, nebo potvrdí jejich správnost.

6.2 Analýza vzorku případů

Vzorek případů je jedním z druhů informací, na nichž může být monitorování jednotlivých zemí, tematické monitorování nebo monitorování *ad hoc* agentury EUAA založeno (čl. 14 odst. 4 nařízení o agentuře EUAA).

Cílem analýzy vybraných případů je poskytnout pro monitorování agentury EUAA informace o tom, jak jsou procesy pro konkrétní typ správního rozhodovacího postupu uplatňovány v jednotlivých případech. Prostřednictvím analýzy vybraných případů agentura EUAA určí otázky, které je zapotřebí dále objasnit, a to buď písemně, nebo během návštěvy na místě. Cílem je přezkoumat různé případy,

kteře mohou poskytnout vodítko pro další monitorování, nikoliv vybrat případy, kteře jsou reprezentativním vzorkem všech případů, nebo vyvodit na základě vybraných případů obecné závěry.

V souladu s 21. bodem odůvodnění nařízení o agentuře EUAA „[v]ýběrem případů nejsou dotčeny pravomoci členských států rozhodovat o jednotlivých žádostech o mezinárodní ochranu a výběr má probíhat způsobem, kteřý plně dodřžuje zásadu důvěrnosti“. Agentura EUAA jednotlivé skutečnosti případu znovu neposuzuje.

Analýza vybraných případů se zaměří na tyto otázky:

- Byla při rozhodování o jednotlivé žádosti nebo případu posouzena všechna relevantní právní kritéria stanovená v příslušných směrnících a nařízeních?
- Byla při rozhodování o jednotlivé žádosti nebo případu dodřžena všechna procesní ustanovení příslušných směrnic a nařízeních?
- Byly dodřženy všechny příslušné lhůty a byly postupy, kteře vedly k rozhodnutí, účinné?

Zvláštní pozornost bude věnována tomu, zda byly identifikovány a náležitě zohledněny **zvláštní procesní potřeby a/nebo potřeby při přijetí** a zda byla při zpracování případu dodřžena **zásada důvěrnosti** a zajištěna **ochrana osobních údajů**.

V případě monitorování jednotlivých zemí budou případy obvykle vybrány během doby, kdy členský stát odpovídá na dotazník, a v dostatečném předstihu před návštěvou na místě.

Při zahájení výběru případů budou členské státy konzultovány, zejména ohledně přesného vymezení (řízení) a složení vybraných případů.

Druhy případů, kteře budou podrobeny analýze

V 21. bodě odůvodnění nařízení o agentuře EUAA se uvádí, že „[j]e vhodné, aby výběr případů sestával z výběru pozitivních a negativních rozhodnutí, kteřá pokrývají konkrétní časové období a jsou relevantní pro ten aspekt společného evropského azylového systému, kteřý je právě monitorován. Je vhodné založit výběr případů na objektivních údajích, jako je míra uznávání.“

Případy, kteře budou podrobeny analýze, se vyberou na základě hlavních správních rozhodnutí přijatých při provádění SEAS. Vybrané případy mohou zahrnovat zejména rozhodnutí týkající se:

1. dublinských řízení, včetně rozhodnutí o přemístění a rozhodnutí o žádostech o převzetí nebo přijetí zpět;
2. posouzení žádosti o mezinárodní ochranu:
 - a) v rámci „řádného“ řízení;
 - b) v rámci řízení o přípustnosti;
 - c) v rámci zrychleného řízení;
 - d) v rámci řízení na hranicích;
 - e) zjevně neopodstatněné žádosti;
3. ukončení, omezení nebo odeřpení podpory při přijetí;
4. odnětí statusu mezinárodní ochrany;

5. zajištění v souladu s článkem 8 směrnice o podmínkách přijímání (přepracované znění).

Přesné vymezení případů, které budou analyzovány, bude záviset na složení případů a na typech řízení prováděných v daném členském státě a na možných otázkách, které vyžadují pozornost na základě informací, které má agentura EUAA již k dispozici.

Zvláštní pozornost bude věnována případům dětí bez doprovodu.

Složení spisů

Předmětem analýzy vybraných případů budou různé části spisů, zejména:

- rozhodnutí o jednotlivých žádostech,
- všechny prvky týkající se provedených procesních kroků, včetně procesních záruk,
- prvky, které byly vzaty v úvahu při přijímání daného rozhodnutí.

Spis o případu může v závislosti na typu správního řízení, v rámci kterého je rozhodnutí přijato, obsahovat například registrační formuláře, přepisy pohovorů, příslušné informace o zemi původu¹⁰, posouzení zranitelnosti a odůvodněné rozhodnutí.

Dokumenty, které jsou tajné, by neměly být v rámci spisu o případu s agenturou EUAA sdíleny.

Velikost vzorku vybraných případů

S ohledem na dostupné zdroje a cyklus monitorování bude při monitorování jednotlivých zemí v průměru přezkoumáno celkem 50 případů. Přesný počet případů se může lišit v závislosti na množství případů řešených v daném členském státě. Každé správní rozhodnutí se v zásadě počítá jako jeden případ. Pokud se jedno rozhodnutí vztahuje na více než jednoho dospělého a/nebo na jedno či více nezaopatřených dětí, bude stále započítáno jako jedno.

Metoda náhodného výběru

Případy, které budou podrobeny analýze, se vyberou na základě náhodného výběru.

Agentura EUAA může stanovit kritéria pro filtrování případů například na základě zemí původu, míry uznávání¹¹, pohlaví hlavního žadatele nebo statusu „dítě bez doprovodu“, přičemž zohlední funkcionality vnitrostátního systému správy spisů.

U každého typu rozhodnutí požádá agentura EUAA členský stát o seznam čísel případů, ve kterých byl přijat daný typ rozhodnutí během předchozích šesti měsíců (u členských států s menším počtem případů lze toto období prodloužit na jeden rok). Čísla případů mohou být čísla případů, ve kterých bylo rozhodnutí přijato, nebo individuální číslo hlavního žadatele, kterého se rozhodnutí týká. Pokud

¹⁰ Pokud jsou informace o zemi původu veřejně dostupné, postačí odkaz na příslušný zdroj.

¹¹ Viz 21. bod odůvodnění nařízení o agentuře EUAA.

členský stát uvede, že takový seznam může obsahovat příliš vysoký počet případů, agentura EUAA kritéria pro filtrování případů dále zúží.

Agentura EUAA poté z poskytnutého seznamu náhodně vybere případy, které budou podrobeny analýze.

Ochrana osobních údajů a sdílení spisů pro účely výběru případů

V souladu s čl. 31 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA agentura „zpracovává osobní údaje pouze v nezbytném rozsahu a pro tyto účely: [...] b) provádění výběru případů pro účely monitorování uvedeného v článku 14“, přičemž v souladu s čl. 31 odst. 2 uvedeného nařízení „při zpracování osobních údajů musí být dodržována zásada proporcionality a takové zpracování osobních údajů musí být přísně omezeno na osobní údaje nezbytné pro [uvedené] účely“.

Při výběru případů je zásadní dodržování nezbytných záruk ochrany osobních údajů.

Členské státy mohou ve spisu upravit jméno žadatele a/nebo přímých rodinných příslušníků, jakož i veškeré další údaje, které by umožnily identifikaci uvedených osob. Členské státy mohou rovněž skrýt nebo vymazat údaje o dotčených pracovnících (odpovědných pracovnících, tlumočnících atd.). Osobní údaje, které jsou nezbytné pro náležitou analýzu vybraných případů, by však měly být ponechány.

Členský stát může spisy o vybraných případech sdílet s agenturou EUAA podle svého uvážení prostřednictvím šifrovaných e-mailů či zabezpečené platformy nebo agentuře umožní nahlédnout do těchto spisů na místě.

Agentura EUAA vytvoří platformu pro výměnu spisů, která umožní bezpečnou výměnu spisů o případech a zároveň minimalizuje riziko jakéhokoli porušení ochrany osobních údajů (mimo jiné prostřednictvím šifrování mezi klientem a serverem, vícefaktorového ověřování, auditních funkcí a správy přístupu uživatelů na základě zásady „vědět jen to nejnужnější“).

Po obdržení spisů agentura EUAA dále upraví, skryje či vymaže veškeré osobní údaje, které nejsou zapotřebí pro analýzu vybraných případů.

Agentura EUAA poskytne členskému státu v případě potřeby seznam všech zaměstnanců, kteří budou mít přístup k jednotlivým spisům.

Po dokončení monitorování budou všechny poskytnuté osobní údaje vymazány ze spisů či složek, které si agentura EUAA uložila, a daný členský stát o tom bude informován.

Překlady

Členské státy mohou sdílet spisy o vybraných případech s agenturou EUAA v původním jazyce.

Vzhledem k poměrně vysokému počtu případů, které budou analyzovány, agentura EUAA zvažuje možnost překladu prostřednictvím nástroje pro strojový překlad eTranslation poskytovaného Komisí. Pomocí tohoto nástroje lze překládat dokumenty mezi všemi 24 úředními jazyky EU. Institucím EU a dalším způsobilým subjektům je k dispozici prostřednictvím zabezpečeného internetového připojení.

Žádná data nejsou sdílána se třetími stranami. Nástroj eTranslation dokáže zpracovat text v řadě různých formátů (.doc, .docx, .pdf, .odt, .ott, .rtf, .txt, .xml, .html, atd.).

U dokumentů, které pomocí nástroje eTranslation nelze přeložit, nebo u pasáží, jejichž překlad pomocí tohoto nástroje není dostatečně jasný nebo u nichž analytici zjistí nedostatky, agentura EUAA zajistí podle potřeby další překlad, aby bylo možné vybrané případy analyzovat. Agentura EUAA zajistí překladatele také při nahlížení do spisů na místě. V případě potřeby se agentura EUAA obrátí na členský stát s žádostí o vysvětlení, například ohledně použité terminologie.

6.3 Nástroje pro návštěvu na místě

Během návštěvy na místě členové odborného týmu shromáždí další informace a ověří veškeré shromážděné informace pomocí níže uvedených nástrojů a činností.

Schůzky s členským státem

Během návštěvy na místě budou uspořádány schůzky s vnitrostátními orgány na ústřední a regionální/místní úrovni. Se všemi vnitrostátními orgány na ústřední úrovni se budou konat zejména tyto schůzky:

- **úvodní schůzka** uspořádaná na začátku návštěvy na místě za účelem představení podrobného programu návštěvy a jejího zaměření, výměny informací, vysvětlení pracovních postupů a složení odborného týmu, aktualizace údajů o místech, která mají být navštívena, např. problematických bodů zjištěných během analýzy přípravných dokumentů obdržených před návštěvou na místě, představení nejdůležitějších otázek, které je třeba během návštěvy objasnit, a v případě potřeby projednání možné úpravy programu návštěvy na základě potřeb a omezení jak na straně agentury EUAA, tak na straně členského státu atd.,
- **závěrečná schůzka** uspořádaná na konci návštěvy za účelem informování o činnostech provedených během návštěvy, objasnění protichůdných informací a získání chybějících informací, informování členského státu o dalších nezbytných krocích v rámci vypracování zjištění (např. předložení dalších dokumentů v písemné podobě) a dalších příslušných krocích. V souladu s nařízením o agentuře EUAA bude členský stát vyzván, aby se ke zjištěním vyjádřil.

V případě potřeby budou naplánovány další schůzky. Podobně se bude případně postupovat i u návštěv na regionální a/nebo místní úrovni. Odborný tým se musí vždy řídit příslušnými pravidly pro ochranu údajů a důvěrnost v souladu s nařízením o agentuře EUAA a platným rámcem.

Schůzky s dalšími zúčastněnými stranami důležitými pro uplatňování SEAS

Schůzky s dalšími zúčastněnými stranami, které jsou důležité pro uplatňování SEAS, pokud je odborný tým považuje za nutné, jsou pořádány za podmínek popsanych v rámci pro shromažďování informací.

Pozorování

Jedná se o pozorování příslušných pracovních procesů, postupů a azylových zařízení, které umožňuje shromažďovat přímé informace o praktickém provádění různých postupů a o podmínkách v azylových zařízeních členských států.

Členové odborných týmů by neměli přerušovat práci úředníků a ostatních pracovníků ani jim v ní bránit a otázky by jim měli klást až poté, co dokončí úkoly, na nichž pracují. Při návštěvách azylových zařízení a/nebo orgánů by mělo být vždy respektováno soukromí klientů a/nebo žadatelů. V případě, že se pozorování týká řízení s jednotlivými žadateli, měl by dotčený žadatel poskytnout svůj souhlas ohledně toho, v jakém rozsahu budou sdíleny jeho osobní prohlášení a/nebo údaje (např. při registraci).

Odborníci si mohou o pozorováních vést záznamy a tyto záznamy uchovávat pro pracovní účely až do ukončení monitorování. Na podporu pozorování mohou být použity fotografie, a to s náležitým ohledem na vnitrostátní omezení a na základě souhlasu dotčeného členského státu nebo dotčených osob „v souladu s platnými unijními a vnitrostátními pravidly pro ochranu údajů“. V takovém případě se k zaznamenávání a uchovávání použije vybavení agentury EUAA (nikoli soukromé telefony).

Rozhovory

Agentura EUAA bude spolupracovat s dotčeným členským státem na určení vhodných pracovníků s odbornými znalostmi relevantními pro účely monitorování. Podmínky vedení rozhovorů s příslušnými pracovníky a/nebo dalšími neúředními osobami a třetími stranami budou dále projednány v rámci monitorovací sítě.

Pokud bude pro účely návštěvy na místě vyžadována zpětná vazba a/nebo zkušenosti žadatelů o azyl, budou tyto informace získány prostřednictvím specializovaných anonymních nástrojů, jako jsou průzkumy nebo zprostředkovatelé.

Při shromažďování potřebných informací by se odborníci měli omezit na objektivní informace a měli by se vyhnout sugestivním nebo provokativním otázkám. Rozhovory a diskuse budou vedeny uctivě a profesionálně a v duchu spolupráce.

Otázky založené na hypotetických scénářích

Otázky založené na hypotetických scénářích se používají jako doplňkový nástroj pro shromáždění dalších informací o procesech a postupech, jimiž se úředníci členských států řídí v konkrétních situacích relevantních z hlediska objektivních kritérií. Přitom je zohledněno postavení a oblast odbornosti úředníků. Cílem je lépe pochopit příslušné postupy v konkrétních případech a orientovat se v nich (např. vyšší počet příchozích), a nikoli spekulovat o jednotlivých případech.

Další dokumenty a/nebo informace

Odborný tým může nahlížet do příslušných nezbytných dokumentů, včetně vnitrostátních a interních pokynů a instrukcí, záznamů a (části) systému správy spisů, a to v rozsahu potřebném pro účely monitorování. Stupně utajení dokumentů uplatňované dotčeným členským státem budou respektovány.

Členským státům bude umožněno předložit další informace k nedořešeným otázkám po návštěvě na místě, a to v předem dohodnuté lhůtě.

Budou-li po návštěvě na místě nezbytná další vysvětlení, bude to členskému státu sděleno písemně do konce návštěvy a nejpozději tři dny po ukončení příslušné návštěvy na místě. V závislosti na složitosti otázky se agentura s členským státem dohodne na přiměřené lhůtě pro poskytnutí odpovědi.

Přístup k utajovaným informacím

Přístup k příslušným utajovaným informacím by měl být umožněn členům týmu, kteří mají odpovídající bezpečnostní prověrku vydanou příslušným orgánem. V této souvislosti by se za odpovídající bezpečnostní prověrku měla považovat bezpečnostní prověrka pro důvěrné informace EU nebo obdobná vnitrostátní bezpečnostní prověrka. Očekává se, že členové odborného týmu předloží v případě potřeby bezpečnostní prověrku během přípravy na návštěvu. Agentura EUAA je vázána bezpečnostními předpisy týkajícími se ochrany utajovaných informací a citlivých neutajovaných informací uvedenými v článku 65 nařízení o agentuře EUAA.

7 Formulace zjištění a doporučení

Nařízení o agentuře EUAA stanoví rámec pro finalizaci zjištění, doporučení a dalších navazujících opatření (čl. 15 odst. 3 a 4 a 20. bod odůvodnění).

U každého monitorování „výkonný ředitel zašle zjištění vyplývající z monitorování dotčenému členskému státu k vyjádření, a to i v příslušných případech s uvedením jeho potřeb“. V souladu s nařízením členské státy předloží připomínky.

V návaznosti na nahrazení nařízení (EU) č. 604/2013 (nařízení Dublin III) v souladu s článkem 73 nařízení o agentuře EUAA („zaváděcí doložkou“) „výkonný ředitel v souladu s čl. 15 odst. 4, na základě zjištění uvedených v čl. 15 odst. 3, při zohlednění připomínek dotčeného členského státu a po konzultaci s Komisí vypracuje návrhy doporučení“. Dotčený členský stát předloží připomínky ve lhůtách stanovených v nařízení, jak je uvedeno níže.

7.1 Zpráva o monitorování

V zájmu zajištění komplexního posouzení a zvýšení transparentnosti použité metodiky a nástrojů bude pro každé monitorování vypracována zpráva o monitorování.

Zpráva o monitorování by měla být jasná a založená na důkazech, měla by identifikovat případné nedostatky a měla by se zaměřit na zlepšení a zvýšení efektivity operativního a technického uplatňování SEAS. Zpráva o monitorování by měla být stručná a výstižná a měla by popsat nedostatky, které mají významný dopad na operativní a technické uplatňování SEAS, a uvést osvědčené postupy a oblasti, v nichž by se mělo dosáhnout významného zlepšení.

Zpráva o monitorování bude mít tuto strukturu:

- **shrnutí:** v této části se poukáže na klíčový vývoj, zjištění a pokrok dosažený od předchozích zpráv,
- **úvod:** v této části budou uvedeny souvislosti a účel zprávy, včetně obecného popisu monitorování agentury EUAA, složení odborného týmu, zásad týkajících se zpřístupnění zprávy a příslušných prohlášení o vyloučení odpovědnosti,
- **rozsah, metody a časový rámec monitorování:** v této části bude uveden rámec pro shromažďování a analýzu informací pro účely monitorování, budou popsány monitorovací nástroje použité při daném monitorování (např. analýza vzorku případů, dotazník pro účely monitorování, zúčastněné strany, které poskytly vstupní informace) a bude poskytnut přehled návštěv na místě s uvedením uskutečněných schůzek s orgány členského státu (členských států) a jinými zúčastněnými stranami,
- **zjištění:** v této části bude uveden závěr posouzení provedeného s cílem určit prvky a/nebo oblasti, v nichž je třeba se zlepšit, aby bylo postupně dosaženo úplného splnění objektivních kritérií, případná nápravná opatření, budou-li proveditelná, jakož i veškeré zjištěné osvědčené postupy,
- **závěr:** v této části budou shrnuty další kroky a navazující opatření.

Zpráva o monitorování bude případně obsahovat:

- **poděkování** organizacím, které poskytly podklady pro zprávu,
- **odkazy** na zdroje použité ve zprávě.

Zpráva bude obsahovat **přílohy**, včetně veškerých příslušných materiálů, které odborný tým považuje za nezbytné na podporu posouzení a/nebo vypracování zjištění, či doplňujících dokumentů.

7.2 Zjištění

Na základě posouzení jsou v souladu s metodikou monitorování vypracována zjištění. Každé zjištění se posuzuje z hlediska jeho dopadu na fungování SEAS.

Vypracování zjištění

U všech monitorování by zjištění měla být krátká a výstižná a měla by se zaměřit na zjištěné nedostatky, problémy a oblasti, v nichž je třeba se zlepšit. V případě potřeby budou zjištění také uvádět identifikované osvědčené postupy. Zjištění lze ve zprávě uvést podle témat odpovídajících klíčovými složkám nebo fázím SEAS.

Zjištění vychází z analýzy založené na důkazech. U každého zjištění je uveden jasný popis nedostatků a problémů, což je podloženo příslušnými důkazy, a odkaz na metodiku použitou k vyvození daného zjištění.

Zjištění budou pokud možno označovat případné oblasti, v nichž je nezbytné zlepšení, aby byly vyřešeny nedostatky zjištěné při hodnocení s přihlédnutím k vnitrostátnímu uspořádání každého členského státu, a budou informovat dotčený členský stát o jejich prioritnosti, pokud jde o dopad na fungování SEAS. Mohou sloužit jako základ pro doporučení.

Návrh zjištění by měl být projednán odborným týmem, aby představoval jeho společný názor.

Konzultace s dotčeným členským státem

Podle čl. 15 odst. 3 nařízení o agentuře EUAA zašle výkonný ředitel zjištění vyplývající z monitorování dotčenému členskému státu k vyjádření, které může – dle situace – zahrnovat jeho aktuální potřeby. Členské státy mohou do jednoho (1) měsíce od obdržení zjištění předložit své připomínky. To platí pro všechny druhy monitorování.

Připomínky členského státu budou zohledněny v konečném znění zjištění. Pokud to agentura EUAA nebo členský stát budou považovat za nutné (např. kvůli tomu, že k úplnému představení stanoviska vnitrostátních orgánů je zapotřebí dlouhého vysvětlení), budou připomínky členského státu zahrnuty mezi dodatky zprávy ve formě samostatného dokumentu.

V případě tematického monitorování budou návrhy zjištění zaslány jednotlivým členským státům k vyjádření, jak je uvedeno v čl. 15 odst. 3 nařízení o agentuře EUAA. Jakmile bude uplatněn čl. 15 odst. 4 až 8 nařízení o agentuře EUAA, bude vypracována jedna závěrečná zpráva uvádějící všechna zjištění týkající se jednotlivých členských států, aby byl zajištěn konzistentní a komplexní přístup v souladu s rozsahem tematického monitorování a potřebou horizontální koordinace a horizontálních opatření. Dokud tato fáze nebude uplatněna, bude agentura EUAA předkládat správní radě zjištění tematických monitorování bez odkazu na konkrétní nedostatky v jednotlivých členských státech, pokud nebude rozhodnuto jinak.

7.3 Doporučení

Jak je uvedeno v čl. 15 odst. 4 nařízení o agentuře EUAA, „[v]ýkonný ředitel na základě zjištění, při zohlednění připomínek dotčeného členského státu a po konzultaci s Komisí vypracuje návrhy doporučení. Tyto návrhy doporučení stanoví opatření, která by měl dotčený členský stát přijmout, v případě potřeby i s pomocí agentury, a lhůtu, do níž má dotčený členský stát přijmout veškerá nezbytná opatření k řešení nedostatků nebo otázek kapacity a připravenosti zjištěných při monitorování.“ Dotčený členský stát by měl mít při provádění doporučení možnost požádat o pomoc agenturu a může žádat o zvláštní finanční podporu z příslušných finančních nástrojů Unie (20. bod odůvodnění).

Prioritnost navrhovaných doporučení se stanoví na základě jejich naléhavosti a možného dopadu na fungování SEAS.

Konzultace s dotčeným členským státem

V souladu s čl. 15 odst. 4 nařízení o agentuře EUAA „[v]ýkonný ředitel zašle návrhy doporučení dotčenému členskému státu. V případě monitorování jednotlivých zemí a tematických monitorování k nim může dotčený členský stát do jednoho (1) měsíce od jejich obdržení předložit připomínky.

V případech uvedených v čl. 15 odst. 2 (*monitorování ad hoc*) předloží dotčený členský stát své připomínky do patnácti (15) dnů.“

Přijetí a navazující opatření

Výkonný ředitel po zohlednění připomínek dotčeného členského státu předloží zjištění a návrhy doporučení správní radě. Správní rada přijme doporučení rozhodnutím dvoutřetinové většiny svých členů s hlasovacím právem.

Po přijetí doporučení správní radou vypracuje členský stát podle potřeby akční plán provádění doporučení a sdělí jej agentuře EUAA. Akční plán bude podrobně popisovat příslušná opatření a harmonogram. Agentura EUAA může v tomto ohledu poskytnout členskému státu podporu. Členský stát bude agenturu EUAA pravidelně informovat o pokroku dosaženém při provádění akčního plánu v souladu s uvedeným harmonogramem a s článkem 4 nařízení o agentuře EUAA. Za tímto účelem mohou být pořádány dvoustranné schůzky mezi agenturou EUAA a členským státem. Agentura EUAA

bude informovat Komisi. Správní rada bude pravidelně informována o pokroku dosaženém při provádění doporučení.

Navazující opatření Komise, pokud některý členský stát neprovede opatření stanovená v doporučeních agentury ve stanovené lhůtě, což povede k závažným důsledkům pro fungování SEAS, jsou podrobně popsána v čl. 15 odst. 4 až 8 nařízení o agentuře EUAA.

7.4 Zásady týkající se zpřístupnění zprávy o monitorování

Stupeň utajení zpráv o monitorování bude stanoven v souladu s rozhodnutím (EU, Euratom) 2015/443¹². Zpráva o monitorování nebude jako taková v žádném případě zveřejněna.

V případě žádostí o přístup veřejnosti k této zprávě agentura v závislosti na oblasti působnosti a příslušném právním rámci konzultuje nebo informuje dotčený členský stát¹³.

V zájmu zvýšení transparentnosti vypracuje agentura EUAA po konzultaci s členským státem ke zveřejnění shrnutí, které popíše provedení daného monitorování a jeho hlavní zjištění a doporučení. Toto shrnutí může být zpřístupněno v úředním jazyce (úředních jazycích) členského státu.

Vypracování šablony shrnutí bude dále konzultováno s členskými státy prostřednictvím monitorovací sítě.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32015D0443>.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. L 145, 31.5.2001.

8 Procesní aspekty monitorování

8.1 Pravidla a zásady pro zřizování odborných týmů

8.1.1 Složení odborných týmů

Výkonný ředitel agentury EUAA odpovídá za zřizování odborných týmů (čl. 47 odst. 5 písm. p)), které sestávají z odborníků z vlastních zaměstnanců agentury, Komise a v případě potřeby i odborníků z členských států a – v pozorovatelské roli – UNHCR. Absence pozorovatele z UNHCR však týmům v plnění jejich úkolů nebrání (24. bod odůvodnění).

Zaměstnanci agentury EUAA

Odborné týmy jsou složeny především ze zaměstnanců agentury. Agentura přebírá celkovou odpovědnost a zajišťuje koordinaci odborných týmů i nezbytné přípravy.

Evropská komise

Komise je zapojena do odborných týmů v souladu s jejich navrhovanou orientační strukturou uvedenou níže. Veškeré náklady související s účastí v odborném týmu hradí Komise. Záležitosti týkající se cestování v rámci návštěv na místě v členských státech, zejména ubytování a cestování v rámci daného státu, může koordinovat agentura EUAA.

Odborníci z členských států

Podle nařízení odborný tým v případě potřeby zahrnuje odborníky z členských států. Přestože monitorovací mechanismus agentury EUAA není koncipován jako proces vzájemného hodnocení, agentura EUAA podporuje aktivní zapojení odborníků z členských států v odborných týmech. V zájmu usnadnění nominování odborníků do odborných týmů bude sestaven seznam odborníků z členských států pro účely monitorování (dále jen „seznam odborníků pro účely monitorování“), jak je popsáno níže (viz [8.1.4 Sestavení seznamu odborníků pro účely monitorování](#)). Absence odborníků z členských států nebrání odborným týmům v plnění jejich úkolů.

Odborníci z členských států se účastní monitorování za svou osobu, a nikoli jako zástupci příslušného členského státu. Při provádění monitorování by tudíž neměli žádat o radu a/nebo instrukce svůj členský stát.

Postup výběru odborníků, kteří mají být zařazeni na seznam odborníků z členských států pro účely monitorování, včetně vytvoření a správy seznamu, proplácení nákladů spojených se služebními cestami, postupu pro nominování a jmenování odborníků pro monitorování, důvěrnosti, činností odborníků z členských států po jejich jmenování a osobních údajů, je podrobně popsán v příslušném rozhodnutí výkonného ředitele.

Náklady budou propláceny pouze v souvislosti s časem stráveným na příslušných školeních, návštěvách na místě a případně na přípravné a navazující činnosti vykonané v prostorách agentury EUAA. Oproti tomu jakoukoli práci vykonanou na dálku z příslušného členského státu nebude možné proplatit¹⁴.

Pozorovatelé z UNHCR

UNHCR je zapojen do odborných týmů jako pozorovatel v souladu s jejich navrhovanou orientační strukturou uvedenou níže. Absence pozorovatelů z UNHCR nebrání odborným týmům v plnění jejich úkolů.

Agentura EUAA proplácí náklady spojené se služebními cestami a s časem v souvislosti s návštěvami na místě a případně přípravnou a navazující činností vykonanou v prostorách agentury EUAA. Oproti tomu jakoukoli práci vykonanou na dálku nebude moci proplatit. Těmito otázkami se podrobněji zabývá příslušné rozhodnutí výkonného ředitele.

8.1.2 Struktura a velikost odborných týmů

Struktura a velikost odborných týmů závisí na druhu a rozsahu monitorování, jak je podrobně vysvětleno níže.

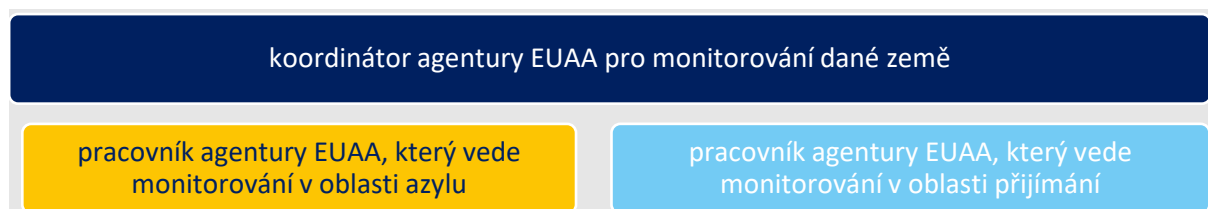
Monitorování jednotlivých zemí

Odborný tým pro monitorování určité země koordinuje vedoucí pracovník z agentury EUAA, který působí jako **koordinátor agentury EUAA pro monitorování dané země**.

Aby bylo dostatečně pokryto široké spektrum odborných znalostí potřebných pro účely monitorování a rovněž aby bylo možné lépe zvládat pracovní zátěž, bude monitorovací tým pro jednotlivé země rozdělen do zvláštních **dílčích týmů** složených z odborníků na **azyl a přijímání**.

Každý dílčí tým bude koordinovat **pracovník agentury EUAA** s příslušnými odbornými znalostmi **v dané oblasti**.

Obrázek 3. Schematické znázornění dílčích týmů pro monitorování

Zdroj: EUAA

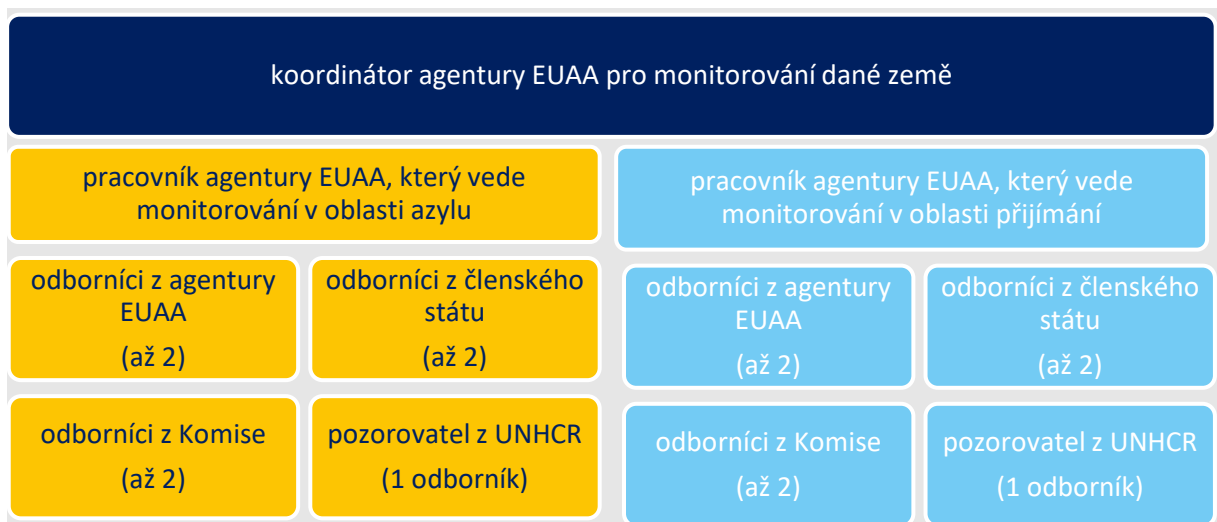
¹⁴ Podobně jako v případě zapojení členských států do azylových podpůrných týmů a do týmů, které vypracovávají zprávy a příručky agentury EUAA a vyvíjejí její nástroje.

Tým se může orientačně skládat ze čtyř až sedmnácti odborníků. Agentura EUAA může velikost týmu podle potřeby dále poročně upravit.

Orientační složení odborného týmu pro monitorování jednotlivých zemí:

- tři až sedm zaměstnanců agentury EUAA, včetně koordinátora agentury EUAA pro monitorování dané země a dvou pracovníků působících jako vedoucí monitorování jednotlivých oblastí,
- jeden až čtyři odborníci z Komise,
- až čtyři odborníci z členských států (v závislosti na celkové velikosti týmu),
- až dva odborníci z UNHCR jako pozorovatelé.

Obrázek 4. Orientační složení odborného týmu pro monitorování jednotlivých zemí

Zdroj: EUAA

V zájmu zvýšení účinnosti a snížení administrativní zátěže si agentura EUAA ponechává možnost flexibilně upravovat velikost monitorovacích odborných týmů.

Agentura EUAA určí a upraví velikost monitorovacího týmu v závislosti na potřebách a výzvách každého konkrétního monitorování, velikosti monitorovaného členského státu a migračních toků v něm, složitosti jeho azylového/přijímacího systému, jakož i počtu míst, která mají být navštívena v rámci návštěvy na místě.

Agentura EUAA stanoví složení odborného týmu před každým monitorováním, přičemž zohlední počet zemí a tematických monitorování plánovaných na daný rok, a informuje o něm dotčený členský stát. Jednotlivým odborným týmům mohou poskytovat podporu další pracovníci agentury EUAA, kteří budou mít na starosti logistiku, přípravu, tlumočnické služby atd.

Monitorování *ad hoc*

Výše uvedené složení týmu bude uzpůsobeno podle konkrétního tématu řešeného v závislosti na závažných otázkách vzbuzujících obavy, které identifikovala agentura EUAA nebo Komise, a to takovým způsobem, že pokryje všechny nebo část monitorovaných oblastí v souladu s objektivními kritérii.

Tematické monitorování

Odborný tým pro konkrétní tematické monitorování koordinuje vedoucí pracovník z agentury EUAA, který působí jako koordinátor tematického monitorování. Kromě toho se očekává, že odborný tým bude orientačně složen takto:

- tři až šest zaměstnanců agentury EUAA, včetně koordinátora tematického monitorování z agentury EUAA,
- až dva odborníci z Komise,
- až dva odborníci z členských států,
- až jeden odborník z UNHCR jako pozorovatel.

Tým se orientačně skládá ze čtyř až devíti odborníků. Agentura EUAA může velikost týmu podle potřeby dále proporcionálně upravit.

8.1.3 Zřízení odborného týmu

Podle čl. 47 odst. 5 písm. p) a q) nařízení o agentuře EUAA výkonný ředitel odpovídá za zřizování odborných týmů pro účely monitorovacího mechanismu a za zahájení monitorování v souladu s čl. 15 odst. 2. Kromě toho výkonný ředitel v souladu s výše uvedenou orientační strukturou stanoví velikost týmu odborníků pro každé monitorování. Konkrétně určí:

- počet zaměstnanců z agentury EUAA,
- počet odborníků z členského státu, kteří mají být jmenováni,
- počet zástupců z Komise,
- počet pozorovatelů z UNHCR.

Celkový počet členů odborného týmu bude potvrzen v rámci procesu zřizování týmu a sdělen monitorovanému členskému státu.

Stažení / zrušení účasti odborníka z členského státu

Zrušení účasti je třeba se pokud možno vyhnout, zejména poté, co jsou zajištěny logistické náležitosti. Účast odborníka však může být zrušena z odůvodněných, závažných a nepředvídaných důvodů osobní povahy (např. náhlé onemocnění). Zrušení účasti musí být písemně oznámeno oddělení monitorování agentury EUAA. Stažení odborníka z pracovních důvodů (např. kvůli náhlému zvýšení pracovní zátěže, dokončování důležitého projektu) je třeba se pokud možno vyhnout.

V případě, že ke stažení odborníků z členského státu dojde před finalizací programu návštěvy na místě a logistických náležitostí, může agentura EUAA požádat o jejich nahrazení. Pokud náhradník za odborníka z členského státu nebude jmenován, nebude to mít vliv na realizaci návštěvy na místě.

Členský stát by měl být o změně informován.

8.1.4 Sestavení seznamu odborníků pro účely monitorování

Pro účely monitorování bude sestaven seznam odborníků z členských států. Seznam odborníků pro účely monitorování bude představovat rezervu odborníků z členských států, kteří budou k dispozici pro účely monitorovacího mechanismu. V tomto ohledu agentura EUAA po konzultaci s monitorovací sítí (viz [kapitola 13 Úloha monitorovací sítě](#)) vypracuje šablonu formuláře pro nominování odborníků.

Každý členský stát může na seznam odborníků pro účely monitorování nominovat **maximálně pět odborníků**, a to na dobrovolné bázi v souladu s níže uvedenými obecnými kritérii.

Pokud jsou pro účely monitorování zapotřebí zvláštní odborné znalosti, které nejsou pokryty odborníky z členských států nominovanými na seznam, může agentura zveřejnit dodatečnou výzvu k nominování odborníků pro dané monitorování.

Výzva k nominování odborníků je sdělena síti pro monitorování. Nominace jsou platné **dva roky** a lze je prodloužit. Členský stát může nominaci kdykoli zrušit, pokud odborník již nebude splňovat kritéria a/nebo již nebude k dispozici.

Po jmenování odborníků z členských států do určitého týmu jim členské státy umožní zúčastnit se monitorování. Členské státy by rovněž měly odborníkům nominovaným na seznam odborníků pro účely monitorování umožnit zúčastnit se potřebných školení pořádaných v souvislosti s monitorovacím mechanismem agenturou EUAA.

Výkonný ředitel stanoví vnitřní pravidla, postupy a podpůrné nástroje pro spravování seznamu odborníků pro účely monitorování.

8.1.5 Obecná kritéria pro nominování odborníků z členských států na seznam odborníků pro účely monitorování

Odborníci z členských států, kteří jsou k dispozici na seznamu odborníků pro účely monitorování, musí splňovat tato kritéria:

1. mít rozsáhlou odbornou praxi v délce **alespoň tři let** v souvislosti se SEAS v oblastech, jako je celková koordinace, plánování, provádění a monitorování opatření a/nebo projektů týkajících se azylového řízení nebo přijímacích systémů a podávání souvisejících zpráv, hodnocení, řízení procesů, řízení azylového zařízení, posuzování zranitelnosti, koordinace s vnitrostátními orgány, zajišťování kvality a identifikace osvědčených postupů;
2. mít prokazatelnou dobrou znalost platných norem SEAS (např. nástrojů SEAS, praktických nástrojů agentury EUAA atd.);
3. mít dostatečnou znalost angličtiny, která je pracovním jazykem agentury;

4. být zaměstnancem vnitrostátního orgánu.

Kromě výše uvedených kritérií může výkonný ředitel určit další specifické požadované dovednosti odborníků z členských států (např. jazykové dovednosti, schopnost koncipovat texty atd.), pokud to považuje za obzvláště užitečné pro účely jejich účasti na monitorování.

Národní koordinátoři monitorování by měli zajistit, aby odborníci nominovaní na seznam splňovali výše uvedená kritéria.

Členské státy by se měly snažit nominovat stejný počet odborníků na azyl a na přijímání.

8.1.6 Školení a výběr a jmenování do odborných týmů

Agentura zajistí, aby odborníci, kteří jsou členy monitorovacích odborných týmů, absolvovali potřebná školení pořádaná agenturou v souvislosti s monitorováním. Agentura v případě potřeby a před jmenováním do týmu pro konkrétní monitorování nebo po něm proškolí odborníky v otázkách týkajících se monitorovacího mechanismu.

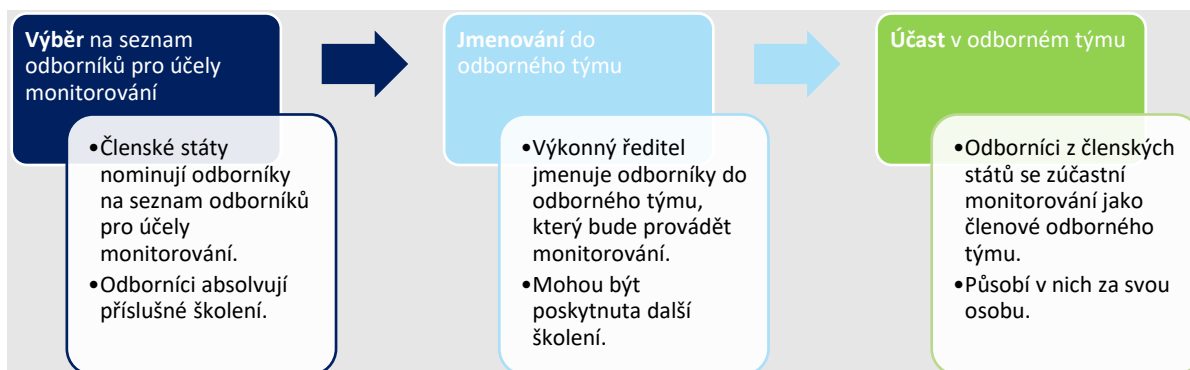
Výkonný ředitel stanoví pravidla a postupy pro jmenování odborníků do odborného týmu pro konkrétní monitorování z řad zaměstnanců agentury, odborníků z členských států, jakož i odborníků z Komise a UNHCR. Zvláštní pozornost je třeba věnovat vyváženému zastoupení žen a mužů, vyváženému zeměpisnému zastoupení, jakož i vyváženému jmenování odborníků ze všech členských států v rámci monitorovacího mechanismu jako celku během jednotlivých cyklů monitorování. Pokud je to možné, odborníky z členských států, které jsou monitorovány v daném roce nebo v prvním pololetí následujícího roku, lze zprostit účasti v odborném týmu v daném roce.

Agentura EUAA a Komise se zavazují jmenovat do odborných týmů provádějících monitorování vysoce zkušené zaměstnance. Při jmenování zaměstnanců do odborného týmu je třeba věnovat zvláštní pozornost příslušné odborné praxi a znalostem.

Odborníci z členských států nesmí být součástí odborného týmu provádějícího monitorování v zemi, ve které jsou zaměstnáni (včetně zaměstnanců na neplacené dovolené a vyslaných národních odborníků), a/nebo v zemi jejich státní příslušnosti (v případě dvojí státní příslušnosti nebo dřívější státní příslušnosti).

Kromě běžných opatření, která mají zabránit střetu zájmů a podpořit **nestrannost** odborného týmu, je třeba předtím, než se člen odborného týmu může zúčastnit monitorování dotčeného členského státu, vyčkat nejméně tři roky od doby, kdy byl zaměstnán (včetně jako prováděcí partner nebo dodavatel) monitorovanou vnitrostátní správou a/nebo pracoval v monitorovaném členském státě v oblasti azylu (např. pro nevládní organizaci nebo jako právník přímo zapojený do vnitrostátního řízení atd.). Stejně omezení se vztahuje na odborníky z členských států, které agentura EUAA vyslala jako členy azylových podpůrných týmů, a to v souvislosti s členským státem, do kterého byli vysláni.

Obrázek 5. Schematické znázornění postupu zapojení odborníků z členských států do odborných týmů

Zdroj: EUAA

8.1.7 Provádění

Výkonný ředitel stanoví kodex chování pro odborné týmy, včetně veškerých pracovníků podpory (např. tlumočnicků).

Další podrobnosti týkající se provádění metodiky ve vztahu k odborným týmům budou specifikovány v jednom nebo více rozhodnutích výkonného ředitele.

8.2 Praktické zajištění návštěvy na místě

8.2.1 Obecná pravidla pro organizaci návštěv na místě

Monitorování probíhá v úzké spolupráci s členským státem, který je nápomocen při jakékoli návštěvě na místě konané v rámci monitorovacího mechanismu. V případě monitorování *ad hoc* podle čl. 15 odst. 2 provádí agentura návštěvy ohlášené s krátkým časovým předstihem.

Každou takovou návštěvu agentura EUAA oznámí dotčeným členským státům s dostatečným předstihem.

Návštěvy na místě jsou organizovány ve spolupráci s dotčeným členským státem v souladu s ročním programem monitorování (viz [kapitola 11 Program monitorování: struktura a kritéria pro zařazení do skupin](#)). Agentura provádí všechny nezbytné přípravné činnosti, aby zajistila efektivní organizaci návštěv na místě. Rozsah návštěvy na místě je stanoven na základě informací shromážděných při přípravě monitorování.

Návrh programu návštěvy na místě vypracovává agentura. Návrh programu uvádí:

- délku, předběžný rozsah a harmonogram návštěvy na místě,
- vnitrostátní orgány, které budou konzultovány během návštěvy na místě, za koordinace členským státem,
- plánované schůzky agentury EUAA / odborného týmu s dalšími příslušnými zúčastněnými stranami,
- seznam míst, která mají být navštívena, např. azylová zařízení¹⁵, zajišťovací zařízení pro účely článku 8 směrnice o podmínkách přijímání, hraniční přechody, registrační místa atd., jakož i plánované činnosti. Po konzultaci s členským státem si může odborný tým během návštěvy na místě vyžádat na základě informací shromážděných během ní návštěvu dalších míst,
- pokud možno jména členů odborného týmu.

Dotčený členský stát bude konzultován ohledně návrhu programu:

- minimálně šest týdnů před plánovaným konáním návštěvy na místě,
- 72 hodin před uskutečněním návštěvy na místě ohlášené s krátkým časovým předstihem.

Během návštěvy na místě je monitorovaný členský stát odbornému týmu nápomocen při plnění jeho úkolů.

Při monitorování je třeba mít vždy na paměti **otázky bezpečnosti** a musí být zaručeno uplatňování bezpečnostních opatření. Hostitelský členský stát by měl odbornému týmu poskytnout všechny nezbytné informace o případných konkrétních otázkách bezpečnosti a ochrany během návštěvy (např. návštěva uzavřených zařízení) a informovat jej o pravidlech, která je třeba dodržovat, jakož i o veškerých požadovaných formalitách a/nebo případných omezeních. Odpovědnost za bezpečnost odborných týmů však nese agentura EUAA.

V případě náhlých a nepředvídatelných okolností (např. mimořádných událostí, přírodních katastrof atd.) může být program návštěvy na místě (konkrétně navštívená místa) po konzultaci s členským státem upraven.

Tlumočení

Pracovním jazykem odborného týmu je angličtina.

Na schůzky a/nebo na další místa, která mají být navštívena, např. azylová zařízení, registrační střediska atd., budou odborný tým doprovázet tlumočníci poskytnutí agenturou, aby bylo zajištěno provedení příslušných činností (např. rozhovorů atd.). Tlumočení bude podle potřeby zajišťovat agentura EUAA.

¹⁵ Pokud agentura EUAA nemá k dispozici úplný seznam míst / azylových zařízení v dotčeném členském státě, bude při zahájení procesu shromažďování informací zahájena spolupráce s dotčeným členským státem s cílem určit příslušná místa / azylová zařízení (viz harmonogram 6.1). Pokud členský stát uvede, že seznam může obsahovat příliš vysoký počet míst / azylových zařízení, agentura EUAA po konzultaci s členským státem stanoví kritéria pro zúžení seznamu.

Záležitosti týkající se cestování

Agentura koordinuje nezbytné záležitosti týkající se cestování, včetně cest, které je třeba uskutečnit v rámci členského státu (např. cest mezi místy nacházejícími se v různých regionech/provinciích atd.), a ubytování v dotčeném členském státě. Cestovní výdaje a náklady na ubytování budou propláceny v souladu s „pravidly pro odborníky“ (viz příslušný dokument).

Zasedací místnosti

Monitorovaný členský stát by měl poskytnout zasedací místnosti pro schůzky s vnitrostátními orgány nebo během přípravné fáze upozornit na zařízení, kde zasedací místnosti nejsou k dispozici. V takovém případě bude agentura EUAA hledat jiné řešení.

V případě schůzek s dalšími zúčastněnými stranami ponese příslušné náklady na zasedací místnosti agentura.

9 Zvláštní rámec pro pohotovostní plánování

Hlavním cílem mandátu agentury EUAA v oblasti monitorování je posuzovat schopnost a připravenost členských států zvládat situace spojené s nepřiměřeným tlakem.

Azylové řízení a přijímací systémy jsou neustále vystaveny měnícímu se přílivu žadatelů o mezinárodní ochranu. Pro azylové a přijímací orgány může být velkou výzvou nejen zvýšený příliv žadatelů o mezinárodní ochranu, ale i jejich klesající počet. Azylové a přijímací orgány proto musí být schopny rychle navýšit, ale i snížit zdroje a kapacity. Zejména při klesajícím počtu žadatelů musí zajistit, že bude zachována obeznamenost s velmi složitými postupy a že existují mechanismy pro rychlé navýšení zdrojů a kapacit v případě opětovného zvýšení přílivu žadatelů.

Kromě toho je třeba, aby se připravenost a pohotovostní plány mohly opírat o účinnou organizaci každodenních procesů, které dokáží reagovat na změny a jejichž rozsah lze přizpůsobit. To znamená, že proces není při rozšiřování kapacit snadno zahlcen, například kvůli nedostatku prostor či zdrojů nebo kvůli omezené otevírací či konzultační době.

Schopnost a připravenost členských států zvládat situace dalšího migračního tlaku v rámci azylových řízení a přijímacích systémů tudíž nezávisí pouze na tom, zda mají dobré pohotovostní plány, ale také na každodenní organizaci procesů v rámci vnitrostátní správy.

Monitorování schopnosti a připravenosti členských států zvládat takové situace agenturou EUAA proto bude hodnotit dvě oblasti: zaprvé kapacitu, efektivnost a schopnost uplatňovaných každodenních procesů reagovat a zadruhé existenci a fungování pohotovostních plánů pro rychlou a účinnou reakci na různé situace nepřiměřeného tlaku.

Při monitorování schopnosti a připravenosti členských států zvládat situace spojené s nepřiměřeným tlakem bude agentura EUAA usilovat o dodržování metod a prováděcích pokynů vypracovaných v rámci Plánu pro připravenost na migraci a pro migrační krize.

Efektivnost azylových a přijímacích systémů a jejich schopnost reagovat

Pokud jde o kapacitu a efektivnost procesů a jejich schopnosti reagovat, monitorování se v souladu s objektivními kritérii OVR1, OVR2, OVR3, REC6, REC7 a DUB5 zaměří na tyto čtyři body:

1. dostupnost a kapacita nezbytných **lidských zdrojů v azylových řízeních**, jmenovitě registračních pracovníků (registrace učinění a podání žádosti), pracovníků odpovídajících za jednotlivé případy (tazatelů a osob s rozhodovací pravomocí), pracovníků podle dublinského nařízení, tlumočnicků/překladačů a podpůrných pracovníků, kteří mají na starosti organizaci pohovorů, oznamování rozhodnutí a vydávání příslušných dokumentů;
2. dostupnost a kapacita **míst v azylových zařízeních a nezbytných lidských zdrojů**, zejména pracovníků v přímém kontaktu s klienty, včetně pracovníků odpovědných za identifikaci zvláštních potřeb při přijetí a tlumočnicků/překladačů;
3. efektivnost stávajících procesů, včetně:

- efektivnosti procesu registrace, učinění žádosti o mezinárodní ochranu a podání této žádosti, lze-li toto rozlišení uplatnit, samotný proces registrace a podání žádosti a případně postoupení žádosti k dublinskému řízení,
 - efektivnosti procesu přemístění (od registrace učinění žádosti až po přijetí do azylového zařízení) (je-li to relevantní),
 - efektivnosti mechanismu identifikace, posuzování a reakce, pokud jde o žadatele se zvláštními potřebami při přijetí či zvláštními procesními potřebami, včetně dětí bez doprovodu,
 - efektivnosti procesu určení příslušného členského státu a účinného provádění přemístění podle dublinského nařízení,
 - efektivnosti procesu plánování a vedení osobního pohovoru,
 - efektivnosti rozhodovacího procesu a řízení pracovních postupů při rozhodování, včetně odvolacích řízení,
 - efektivnosti procesu přidělování míst v azylových zařízeních (nástup do zařízení a odchod z nich);
4. interní dohled nad možnými neúčinnými postupy a překážkami, zejména nevyřízenými žádostmi, a to:
- v azylových řízeních v souvislosti s nejdůležitějšími kroky řízení, např. počet případů, u nichž se čeká na osobní pohovor, nebo počet případů, u nichž byl proveden pohovor, ale dosud nebylo přijato rozhodnutí, a důvody, proč tomu tak je,
 - v přijímacích systémech v souvislosti s nejdůležitějšími kroky procesu přijímání, jako je přidělování materiálních zdrojů při přijetí nebo proces odlivu osob z azylových zařízení.

Pohotovostní plánování

V souladu s objektivními kritérii se monitorování agentury EUAA zaměří v souvislosti s pohotovostním plánováním v členských státech na tyto čtyři body:

1. existence **pohotovostních plánů** v souvislosti s azylovými řízeními a přijímacími systémy, zejména jejich status, základní prvky, flexibilita a účinnost, korelace s jinými plány pro řešení krizí a obeznámenost příslušných zaměstnanců s těmito plány, včetně jejich připravenosti je uplatňovat. V tomto ohledu agentura EUAA posoudí mechanismy a kapacitu pro rychlé navýšení lidských zdrojů a rozšíření procesů v případě potřeby, což může zahrnovat připravenost členských států požádat agenturu EUAA o operativní a technickou pomoc v rámci pohotovostního plánování a tuto pomoc využít:
 - mechanismy a plány týkající se navýšení nezbytných lidských zdrojů podle potřeby, poskytování odpovídajícího financování, způsoby rychlého nábory a/nebo plány na aktivaci personálních rezerv, rychlé a/nebo cílené programy odborné přípravy, aniž by byla dotčena potřeba řádné odborné přípravy,
 - mechanismy rychlého zadávání zakázek nebo plány na rozšíření logistických zdrojů potřebných k nasazení dalších pracovníků a existence mechanismů navyšování a/nebo rychlého zadávání zakázek, jakož i plánů na rychlé navýšení dostupných kapacit v přijímacím systému, s přihlédnutím k existujícím hmotným rezervám a možným výjimečným pravidlům pro zajištění materiálních podmínek přijetí v souladu s čl. 18 odst. 9 směrnice o podmínkách přijímání (přepracované znění);
2. pravidelné **přezkoumávání nebo testování** a v případě potřeby přizpůsobení a aktualizace procesu pohotovostního plánování a připravenosti;

3. mechanismy přezkumu nebo dohledu, v rámci kterých se pravidelně posuzuje, zda došlo k situaci, kdy by měl být aktivován příslušný scénář pohotovostního plánu;
4. **koordinační mechanismy** pro řízení, aktivaci a provádění pohotovostních plánů, které mají být v určitých situacích aktivovány.

Pokud pohotovostní plány nebo opatření v oblasti azylu a přijímání odkazují na širší vnitrostátní systém pro řešení krizí nebo jsou do něj začleněny, bude monitorování prováděno, aniž by byl dotčen vnitrostátní systém pro řešení krizí.

Praktické kroky v rámci monitorování pohotovostních plánů

V souladu s čl. 14 odst. 6 nařízení o agentuře EUAA „členské státy poskytují agentuře na její žádost informace o svých pohotovostních plánech opatření, která mají být přijata s cílem zvládnout případný nepřiměřený tlak na jejich azylové nebo přijímací systémy“.

V tomto ohledu si agentura EUAA může prostřednictvím standardizovaného dotazníku vyžádat informace o kapacitách a pohotovostních plánech nebo požádat o předložení samotných pohotovostních plánů.

Během návštěvy na místě (si) odborné týmy mohou:

- konzultovat stávající pohotovostní plány na místě v souladu se stupněm utajení, které se na ně vztahují,
- pohovořit s klíčovými zúčastněnými stranami pohotovostního plánu a zástupci oddělení odpovědných za koordinaci reakce na krize na vnitrostátní úrovni,
- případně, v závislosti na dohodě s členským státem, provést table-top simulační cvičení s cílem posoudit fungování pohotovostního plánu společně s klíčovými zúčastněnými stranami na vnitrostátní úrovni. Klíčovým zúčastněným stranám je předložen konkrétní scénář a jsou požádány o vypracování opatření reakce a konkrétních kroků, které je třeba učinit k jejich realizaci. Na konci cvičení účastníci vyhodnotí účinnost svého plánu reakce a určí případné silné stránky a slabé stránky, které je třeba řešit.

10 Zvláštní rámec pro monitorování *ad hoc*

Podobně jako v případě monitorování jednotlivých zemí a tematického monitorování je celkovým cílem monitorování *ad hoc* identifikovat případné nedostatky v azylových a přijímacích systémech členských států a problémy týkající se jejich schopnosti a připravenosti řešit situace spojené s nepřiměřeným tlakem, a to za účelem zvýšení účinnosti těchto systémů.

Pokud analýza informací vzbudí „vážné obavy“, zahájí se monitorování *ad hoc*. Vážné obavy musí vzbuzovat konkrétní a spolehlivé informace. Možný nepříznivý dopad nedostatků nebo problémů na fungování azylového nebo přijímacího systému členského státu a na jeho připravenost řešit uvedené situace musí být významný. Obavy však znamenají, že příslušné nedostatky nebo problémy, které se týkají schopnosti a připravenosti řešit uvedené situace, nemusí být považovány za zjištěné před přijetím rozhodnutí o zahájení monitorování, neboť právě to je předmětem monitorovací návštěvy *ad hoc*.

Zprv, informace, které vzbuzují obavy, musí být **konkrétní a spolehlivé**. Agentura EUAA vyvozuje příslušné informace na základě analýzy situace v oblasti azylu v Unii, kterou provádí podle článku 5 nařízení o agentuře EUAA¹⁶, přičemž zohledňuje zprávy styčných úředníků agentury, kteří „podávají výkonnému řediteli pravidelně zprávy o azylové situaci v dotčeném členském státě a o jeho schopnosti účinně spravovat své azylové a přijímací systémy“ (čl. 7 odst. 4 písm. f)). „Pokud zprávy [...] vyvolávají obavy v souvislosti s jedním či více hledisky relevantními pro dotčený členský stát, výkonný ředitel o tom tento členský stát bezodkladně informuje. Tyto zprávy se zohledňují pro účely monitorovacího mechanismu uvedeného v článku 14 a předávají se dotčenému členskému státu“ (čl. 7 odst. 4 nařízení o agentuře EUAA). Veškeré informace, které mohou vzbuzovat vážné obavy, budou posouzeny z hlediska jejich objektivity a pokud možno ověřeny v jiných zdrojích informací, aby byla zajištěna jejich přesnost a relevantnost v souladu s rámcem pro shromažďování a analýzu informací (viz [kapitola 5 Rámec pro shromažďování a analýzu informací](#)).

Zadruhé, možný dopad nedostatku nebo problému, který se týká schopnosti a připravenosti řešit situace spojené s nepřiměřeným tlakem, by měl být významný v takové míře, že může mít závažné důsledky pro fungování azylového a přijímacího systému členského státu jako celku.

Agentura EUAA zohlední veškeré dostupné informace o opatřeních, která členský stát již přijal k nápravě situace.

¹⁶ Čl. 5 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA: „Agentura shromažďuje a analyzuje informace o situaci v oblasti azylu v Unii a ve třetích zemích, pokud by to mohlo mít dopad na Unii, včetně aktuálních informací o základních příčinách, migračních a uprchlických tocích, přítomnosti nezletilých osob bez doprovodu, celkové kapacitě přijímání a potřebách třetích zemí v oblasti znovusídlování a o případném příchodu velkého počtu státních příslušníků třetích zemí, jenž by mohl způsobit nepřiměřený tlak na azylové a přijímací systémy členských států, s cílem poskytovat včasné a spolehlivé informace členským státům a určit možná rizika pro azylové a přijímací systémy členských států. Za účelem stanoveným v prvním pododstavci tohoto odstavce agentura úzce spolupracuje s Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž a případně zohlední analýzu rizik provedenou Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž podle článku 29 nařízení (EU) 2019/1896 s cílem zajistit co nejvyšší úroveň konzistentnosti a sblížení informací poskytnutých agenturou a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž.“

Kroky k zahájení monitorování *ad hoc*

V případě vážných obav, které vyžadují zahájení monitorování *ad hoc*, konzultuje agentura EUAA Komisi. V souladu s čl. 15 odst. 2 nařízení o agentuře EUAA může o zahájení monitorování *ad hoc* agenturou požádat také Komise.

Za zahájení monitorování *ad hoc* odpovídá výkonný ředitel agentury EUAA. Členský stát je o zahájení monitorování *ad hoc* na základě vážných obav informován co nejdříve. Je rovněž informován, zda monitorování *ad hoc* bylo zahájeno z podnětu agentury EUAA nebo na žádost Komise a proč bylo zahájeno, jakož i o aspektech SEAS, které budou monitorovány a které určí rozsah monitorování. Tyto informace jsou zaslány národnímu koordinátorovi monitorování a v kopii příslušnému členovi správní rady agentury EUAA a jejich náhradníkům.

Agentura EUAA může v rámci monitorování *ad hoc* provádět návštěvy ohlášené s krátkým časovým předstihem. Členský stát bude informován 72 hodin před konáním takovéto návštěvy. Před návštěvou bude rovněž naplánována schůzka s národním koordinátorem monitorování a s příslušnými orgány.

V rámci monitorování *ad hoc* může agentura EUAA zaslat dotčenému členskému státu seznam konkrétních otázek. Členskému státu bude poskytnuto dostatek času, aby na ně mohl přiměřeně odpovědět.

Členskými státy bude umožněno předložit další informace k nedořešeným otázkám po návštěvě na místě, a to ve stanovené lhůtě.

Zvláštní praktické otázky monitorování *ad hoc*

Za účelem monitorování *ad hoc* provádí agentura návštěvy ohlášené s krátkým časovým předstihem. Monitorování *ad hoc* není předmětem víceletých ani ročních programů monitorování a provádí se mimo jejich rámec.

Jak je uvedeno výše, výkonný ředitel o něm informuje dotčený členský stát, a to nejpozději 72 hodin předem. Toto oznámení by mělo být zasláno písemně (**e-mailem**) národnímu koordinátorovi monitorování **a jeho náhradníkovi** a příslušnému členovi správní rady **a jeho náhradníkovi**, přičemž agentura by si měla následně bezodkladně ověřit, že jej obdrželi.

Vzhledem k naléhavé povaze návštěvy zodpovídá za sestavení podrobného programu výhradně agentura. Jakmile je dotčený členský stát informován, agentura s ním konzultuje harmonogram a podrobný program návštěvy a zohlední jeho případné připomínky.

Za otázky logistiky odpovídá agentura, která se ujme koordinace všech nezbytných záležitostí a měla by zajistit, že odborný tým bude mít k dispozici kvalifikovaného tlumočníka (kvalifikované tlumočnický).

Obvykle se příprava a provádění návštěv ohlášených s krátkým časovým předstihem liší od standardních návštěv na místě, protože:

- fáze zahájení může být velmi krátká,
- odbornému týmu jsou jeho podrobné úkoly a podkladové informace předloženy v krátkém předstihu (na přípravných schůzkách) a
- proces shromažďování informací je upraven, a to tak, že dotčený členský stát může být požádán o vyplnění dotazníku pro účely monitorování v kratší lhůtě nebo mu není předložen vůbec. Členský stát však může dle potřeby poskytnout doplňující informace a/nebo odpovědi po návštěvě.

Návštěva na místě ohlášená s krátkým časovým předstihem vyžaduje vysokou flexibilitu a přizpůsobivost ze strany odborného týmu a dotčeného členského státu. Odborný tým musí být vytvořen v souladu s obecnými pravidly pro odborníky, podrobnosti o návštěvě mu však jsou poskytnuty až poté, co je o ní informován dotčený členský stát.

11 Program monitorování: struktura a kritéria pro zařazení do skupin

V souladu s čl. 15 odst. 1 nařízení o agentuře EUAA „[s]právní rada na základě návrhu výkonného ředitele a po konzultaci s Komisí přijme program pro účely monitorovacího mechanismu uvedeného v článku 14 (dále jen „program monitorování“).“

Aby byla zajištěna transparentnost a předvídatelnost, monitorovací mechanismus pro operativní a technické uplatňování SEAS je založen na **pětiletém cyklu monitorování** (dále jen „cyklus monitorování“) stanoveném ve víceletém programu monitorování, který je doplněn ročními programy monitorování pro každý kalendářní rok v daném pětiletém období.

Víceletý program monitorování stanoví:

- předběžný harmonogram upřesňující, které členské státy mají být monitorovány podle čl. 15 odst. 1 písm. a) nařízení o agentuře EUAA (monitorování jednotlivých zemí) v jednotlivých letech pětiletého cyklu monitorování. Každý členský stát bude hodnocen nejméně jednou za pět let. Přesné pořadí a harmonogram monitorování jednotlivých zemí v určitém roce se stanoví v ročním programu monitorování,
- předběžný počet tematických monitorování uplatňování tematických nebo specifických aspektů SEAS ve všech členských státech v souladu s nařízením, pokud jej lze předvídat. Přesný počet tematických monitorování a témata, na něž se zaměří, budou stanoveny v ročním programu monitorování.

Roční program monitorování dále potvrdí:

- členské státy, které budou v nadcházejícím roce předmětem monitorování jednotlivých zemí, jakož i pořadí a předběžný harmonogram příslušných návštěv na místě ve spolupráci s členskými státy a
- přesný počet tematických monitorování, témata, na něž se zaměří, a jejich předběžný harmonogram.

Roční program monitorování přijme správní rada agentury EUAA do 30. června předcházejícího roku.

V případě *vyšší moci*¹⁷ bude program upraven po dohodě s dotčenými členskými státy, aniž by správní rada musela aktualizovaný program znovu schvalovat. Agentura o tom informuje správní radu.

¹⁷ „Vyšší mocí“ se rozumí okolnosti, které nastanou mimo kontrolu agentury a členských států v souladu s právem EU a judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Soudní dvůr ve věci *Busseni* definoval *vyšší moc* jako „neobvyklé okolnosti, které znemožňují uskutečnění příslušného kroku. I když se totiž nepočítá s absolutní nemožností, je nutné, aby nastaly neobvyklé obtíže, které jsou nezávislé na vůli dotčené osoby a jsou zjevně nevyhnutelné i za vynaložení náležité péče.“ Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 9. února 1984. *Acciaierie e Ferriere Busseni SpA proti Komisi Evropských společenství*. Věc 284/82. Sbírka rozhodnutí Evropského soudního dvora 1984–00557, identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1984:47.

11.1 Monitorování jednotlivých zemí: zařazení členských států do skupin

Pořadí, v němž mají být členské státy monitorovány v rámci monitorování jednotlivých zemí, se určí podle pořadí, v němž vykonávají předsednictví Rady EU, stanoveném v [rozhodnutí Rady \(EU\) 2016/1316 ze dne 26. července 2016](#).

Předběžný pětiletý cyklus monitorování jednotlivých zemí je tedy stanoven takto:

Obrázek 6. Schematické znázornění zařazení členských států do skupin v rámci monitorování jednotlivých zemí

Rok 1	Rok 2	Rok 3	Rok 4	Rok 5
Nizozemsko	Rakousko	Portugalsko	Španělsko	Litva
Slovensko	Rumunsko	Slovinsko	Belgie	Řecko
Malta	Finsko	Francie	Maďarsko	Itálie
Estonsko	Chorvatsko	Česká republika	Polsko	Lotyšsko
Bulharsko	Německo	Švédsko	Kypr	Lucembursko
			Irsko	

Zdroj: EUAA

Tabulka výše uvádí pořadí a harmonogram monitorování jednotlivých zemí. Může dojít k menším změnám v závislosti na tom, ve kterém členském státě bude provedeno pilotní monitorování, na potřebách a na skutečném tempu provádění.

Přesné pořadí a harmonogram návštěv na místě v rámci monitorování jednotlivých zemí v určitém roce se stanoví v ročním programu monitorování.

Agentura EUAA se bude snažit vyhnout tomu, aby monitorování jednotlivých zemí bylo prováděno ve stejnou dobu jako šestiměsíční předsednictví Rady EU vykonávané dotčeným členským státem. Při plánování návštěvy na místě agentura EUAA rovněž v maximální možné míře zohlední účast členského státu v „trojici předsednictví“ Rady EU, přičemž bude plně respektovat pravidlo, že každý členský stát je monitorován alespoň jednou za pět let.

11.2 Tematické monitorování: roční program tematického monitorování

Pro účely monitorovacího mechanismu umožňuje tematické monitorování monitorovat tematické nebo specifické aspekty SEAS s ohledem na všechny členské státy.

Organizace tematického monitorování a témata, na něž se zaměří, se stanoví v ročním programu monitorování do 30. června roku předcházejícího roku, k němuž se program vztahuje.

Tematické monitorování se zahajuje na základě návrhu výkonného ředitele a po konzultaci s Komisí. Návrh je vypracován s ohledem na dostupné zdroje a předem stanovené potřeby monitorování ve všech členských státech. Monitorovací síť může agentuře předložit k posouzení téma, které by v rámci tematického monitorování mohlo být předmětem zvláštního zájmu.

Aby se zabránilo zdvojování činností, bude tematické monitorování v maximální možné míře začleněno do monitorování jednotlivých zemí, které mají být během daného roku monitorovány.

11.3 Monitorování *ad hoc*

Monitorování *ad hoc* není předmětem žádného programu ani nezávisí na jiných monitorováních (tematických monitorováních a/nebo monitorováních jednotlivých zemí) organizovaných ve stejném období.

12 Ochrana osobních údajů v rámci monitorovacího mechanismu

V souladu s článkem 30 nařízení o agentuře EUAA se při jakémkoli zpracování osobních údajů prováděném agenturou uplatňuje nařízení (EU) 2018/1725. To platí i pro monitorovací mechanismus. Subjekty odpovědné za dodržování povinností týkajících se ochrany osobních údajů v rámci jednotlivých kroků procesu monitorování, ve kterých budou zpracovávány osobní údaje, budou podle potřeby podrobně stanoveny ve spolupráci s členskými státy v rámci monitorovací sítě.

13 Úloha monitorovací sítě

Monitorovací mechanismus se provádí po konzultaci s členskými státy.

Monitorovací síť agentury EUAA je síť národních koordinátorů monitorování a jejich náhradníků. Monitorovací síť je fórum, jehož cílem je podporovat provádění monitorovacího mechanismu, pravidelně si vyměňovat zpětnou vazbu a vyvozovat poučení z provádění monitorovacího mechanismu. Monitorovací síť bude rovněž konzultována při přezkumu technických otázek týkajících se uplatňování metodiky, a to s cílem zlepšit procesy monitorování a usnadnit jejich jednotné uplatňování.

Členy sítě jsou:

- zaměstnanci agentury EUAA,
- hlavní národní koordinátoři monitorování příslušných členských států, které jsou vázány nařízením o agentuře EUAA, a jejich náhradníci,
- Komise,
- UNHCR jako pozorovatel.

Více informací o činnosti, fungování a úloze monitorovací sítě je uvedeno v pokynech vypracovaných agenturou EUAA.

14 Přezkum metodiky monitorování

Společná metodika uvedená v tomto dokumentu má být zlepšována a přizpůsobována budoucím změnám legislativního rámce. Veškeré dodatky nebo změny metodiky stanoví správní rada agentury EUAA na základě návrhu výkonného ředitele a po konzultaci s Komisí.

Předpokládá se, že metodika bude pravidelně (v souladu s cyklem) přezkoumávána, aby bylo možné provést příslušné změny před zahájením nového cyklu monitorování.